

გილოცავთ ახალ წელს!

სამართლებლო

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბინი ბიჭ-
უბი სიფყავა, ფყილებით და ჭბრებით ბუბ-
თის გაფანა ყულა უჯარბისბბაჟ უხამაგლუსია.

გაყოფის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

სუთმაბათი, 28 დეკემბერი. 2023 წ. №147-148 (9679-9680) ელ.ფოსტა: sakresp@top.ge და sakresp@mail.ru ფასი 1 ლარი

თეიმურაზ ჯანელიძე:

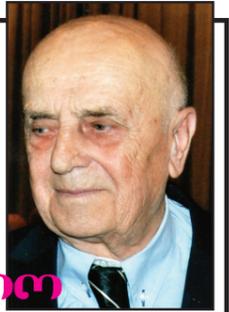
ჩემი ⑥
სამუშაო
ჩემი
ღმერთი...
ამაღვდიერა!

ცაზარ ლაშვილი:

...მუსა ③
კვლავას
შეიმოსება...

გულს სიყვარული
ასოცხლავს...

უშანგი ⑬
დალალიშვილი –
სამაგალითო
მამულიშვილი

თეიმურაზ ქორიძე:

ქართული
ხალხის ⑫
ნინააღვან
მიმართული
დანაშაული

ქარბი აბუბი ისმის სენაკიდან...

ვახტანგ ბადელია

საბა ოდიშარია

– სამეგრელოში შერწყმულია ქუჩი ვერსიელის სიბრძნე, გიორგი ჭყონდიდელის მწიგნობრობა, ცოტნე დადიანის რაინდობა, კონსტანტინე გამსახურდიას ეროვნული სულიკვეთება, იოსებ ჟორდანიას კაცთმოყვარეობა, ყიული შარტავას გმირობა და თავდადება – თქვა ჩვენმა სახელოვანმა პოეტმა შოთა ნიშნიანიძემ, როცა სოხუმში ყიული შარტავას ცოტნე დადიანისეული (ცოტა უფრო ზეადმატებელიც!) გმირობა იხილა... ყიული შარტავა და მისი იმუამინდელი მეგობრები გურამ გამესკირია და გენო ადამია სენაკელი მიჭევი იყვნენ! იმათი ძეგლები ახლაც ერთად დგას სენაკის ცენტრში!..

არაფერია გასაკვირი იმაში, რომ, როცა სენაკელთა დღევანდელ თაობაზე ვწერთ, გონებაში უმალ წამოტივტივდება ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობისთვის თავგანწირულ გმირთა სახელები და გულწრფელად გვინდა, მომდევნო თაობებმა 30-35 წლის წინანდელი ეროვნულ-დამანგრეველი (დი-

ახ, დიახ, ეროვნულ-დამანგრეველი!) მოძრაობის და მხედრონელოთა შავი ჭირის მიუტევებელი შეცდომები არ გაიმეოროს და ქვეყანა აშენოს წინაპართა მიქარვეების გათვალისწინებით, რადგანაც ღვთისმშობლის წილხვედრი საქართველო ამდენ სწეულებას ვეღარ უძლებს და სამოთხის სადარი მიწა-წყალი რიცხობრივად, დედაწულიანად, სულ რაღაც 50-60 წელიწადში უფსკრულში ჩაცვივდება... უფსკრულის პირას ხომ (სწორედ დემოგრაფიულად!) კარგა ხანია ვდგავართ...

ამ საახალწლოდ ზედმეტად მრუმი ფიქრებმა რომ არ ჩავივითოთ, ერთი მეტად მნიშვნელოვანი, დამამედებელი ფაქტი მოვიშველიოთ: ბოლო წლებში სენაკი და მისი „ოქროს საწმისის“ სადარი სოფლები პირველ ადგილზეა საქართველოში შობადობის ზრდის თვალსაზრისით... მუნიციპალიტეტში 55000-ზე მეტი კაცი ცხოვრობს და მხედრონის შემდეგ, მათზე არანაკლები მანქნითი ნაცების მიერ გაუბედურებული სამეგრე-

ლოს ეს წალკოტი რაიონი, მართლაც ვაჟუკურად, გვეგაზომიერად ვითარდება და წინ მიიწევის...

გიხაროდეთ, ქართველო, მხოლოდ კახა კალაძის თბილისი კი არ შენდება და მშვენდება, არამედ საქართველოს რეგიონებიც (ამსოლუტურად ყველა რეგიონი) და თუ გულს სიხარული აცოცხლებს, ამ გახარებულ, კარგ ხასიათზე მყოფ კაცს, ნებისმიერ ახალგაზრდა ადამიანს, გამრავლების მეტი სურვილი აქვს და... ქვეყნის გადარჩენისაც!

ჩემს საყვარელ სამეგრელოს, სენაკელებს, ახალგაზრდა მერს **ვახტანგ ბადელიას**, საკრებულოს თავმჯდომარეს **საბა ოდიშარიას** და ჩვენი 105 წლის (ყველაზე ქართული!) გაზეთის ერთ-ერთ გადამრჩენელს, რედაქციის მუდამ სასურველ ავტორს და უმურველ სპონსორს ბატონ **დემურ ბადელიას** გულწრფელად ვულოცავ ახალ წელს და მშვიდობას, მშვიდობას და კიდევ ერთხელ მშვიდობას ვუსურვებ!

არის მშვიდობა, არის აღმშენებლობაც, არის გამრავლე-

დემურ ბადელია

ბაც და ქვეყნის გადარჩენის, აღორძინების იმედიც!

გმადლობთ, „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაც, ერო და მერო, დილო პატრიარქო ჩვენთვის ასე ნანატრი მშვიდობისთვის!

მეტი ჩვენ ანა გვიინდა რა... ბოლომდე დამრმავებული ოპოზიცია კი წყალსაც წაუღია! **სპარტაკ ქოზულია, მთავარი რედაქტორი.**

„ნაციონალური მოძრაობა“ აუცილებლად უმკაცრესად უნდა გასაგარტლდეს!

„ნაციონალურმა მოძრაობამ“ ცოტა ხნის წინ პარტიის თბილისის ორგანიზაციის თავმჯდომარედ შეიარაღებული ძალების გენერალის ყოფილი უფროსი ზაზა გომამა დაინიშნა. ეს ის გომამაა, რომელმაც ძველი „რუსთაველი“-ის მიერ აკვირდნენ ომის შესახებ გადაღებულ ვიდეოგამათვის ფილმში სომარში მოქმედებების დაწყება აღინიშნა. უფრო მეტიც, გომამა განმარტა, მ აკვირდნენ სამხედრო მოქმედებების წარმოებისას იმიტომ ვიპარავდით, რომ პირველი ფაზის დასრულება სომარში მოქმედებებში რუსული პარის შესაძლო ჩართვამდე მოგვეწყობა, - ამის შესახებ საზოგადოებრივი მოძრაობა „ხალხის ძალის“ განცხადებაშია აღნიშნული.

„ისიც გვახსოვს, როგორ დააინიშნეს ცხინვალის რეგიონში კონსტიტუციური წყობილების აღდგენა ჯერ მამუკა ყურაშვილმა და შემდეგ მიხეილ სააკაშვილმა. ისიც გვახსოვს, მ აკვირდნენ როგორ საუბრობდნენ მიხეილ სააკაშვილი, კახა ლომაია და სხვები არა იმის შესახებ, რომ ქვეყანა რუსული ჯარისგან იცავდა თავს, არამედ იმის შესახებ, თუ როგორი წარმატებით იკავებდა ქართული ჯარი კონტაქტის ზონაში დასახლებებს და როგორი წარმატებით მიმდინარეობდა კონსტიტუციური წყობილების აღდგენის ოპერაცია. რა გასაკვირია, რომ ნაციონალურმა 2012 წელს ხელისუფლების დაკარგვისთანავე მათ მიერ კონტროლირებადი ყველა ტელევიზიიდან - მათ შორის რუსთაველი-2-დან, იმედიდან და საზოგადოებრივი მაუწყებელიდან სრულად გააქრეს 2008 წლის არქივები. იმ დღეების ეთერების უწყვეტი კადრები ახლა რომ გვქონოდა, ჩვენც და იმ ახალგაზრდებსაც, რომლებიც 2008 წელს მცირეწლოვანნი იყვნენ ან სულაც დაბადებული არ იყვნენ, სრული სიმბოვნით დაგვიდგებოდა თვალწინ იმ უმძიმესი ღალატის ქრონიკა, რომელიც ნაციონალურმა 2008 წლის აგვისტოში ჩაიდინა. ამ ღალატის კულმინაცია იყო ევრო-საბჭოს რეზოლუცია, სადაც ნაციონალურმა საკუთარ სამხედრო დასკვნას თავად მოაწერეს ხელი. ევროსაბჭოს რეზოლუ-

ციით მათ აღიარეს, რომ 2008 წელს საომარი მოქმედებები სააკაშვილის ხელისუფლებამ დაიწყო და მეტიც, ქართულ ჯარს ის ომის დანაშაული დააბრალეს, რომელიც მას სინამდვილეში არ ჩაუდენია. 2008 წლის აგვისტოს ღალატი წინ უძღოდა სააკაშვილის რეჟიმის მიერ ე.წ. სამხრეთ ოსეთის საზღვრების აღდგენა, ცხინვალის რეგიონში ალტერნატიული სეპარატისტული არჩევნების ჩატარება, კოდორის ხეობისთვის ზემო აფხაზეთის დარქმევა, სააკაშვილის მიერ დევნილების 2008 წლის ზოლომდე ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის დაპირება, რუსეთის მიმართ უხეში რიტორიკის მუდმივი გამოყენება და უამრავი პროვოკაცია, რომელმაც, საბოლოოდ, რუსეთის მიერ საქართველოს ორი ისტორიული რეგიონის ოკუპაცია და ამ ოკუპაციის გაფორმება შესაძლებელი გახდა.

გარდა ამისა, 2006 წლიდან, ნაციონალური მოძრაობის ხელისუფლებამ მოაწყო არაერთი სამხედრო პროვოკაცია, მათ შორის რამდენიმე პროვოკაცია უშუალოდ აგვისტოს ომის დაწყებამდე განხორციელდა. ეს ყველაფერი უტყუარად ადასტურებს, რომ 2008 წლის დანაშაული არ იყო სპონტანური და დაუგეგმავი, არამედ ეს იყო ნაციონალური მოძრაობისა და მისი პატრონების მიერ კარგად გათვლილი სცენარი, რომელმაც საქართველოში რუსეთის შემოჭრამდე და აფხაზეთისა და სამხაზლოს ოკუპაციამდე მიგვიყვანა. მუნებრევი, ნაციონალურმა მოძრაობამ იცოდა, რომ რუსეთის სამხედრო ინტერვენციას წინააღმდეგობას ვერ გაუწევდა და ომში რუსეთი გაიმარჯვებდა. თუმცა, მათი გეგმა არც იყო წინააღმდეგობის გაწევაზე გათვლილი. მაშინ ნა-

ციონალურმა შესრულეს დაკვეთა, რომელიც არა საქართველოს ეროვნულ ინტერესებზე, არამედ გარკვეულ გლობალურ მიზნებზე იყო გათვლილი. საქუხაროდ, ამ გლობალურ სცენარში საქართველო საკუთარმა ხელისუფლებამ საზარბაზნე ხორცის მისიისთვის გაწინა, რაც სამშობლოს ღალატი იყო. საინტერესოა, რომ ნაციონალურმა სისხლის სამართლის კოდექსიდან ღალატის მუხლის ამოღება აგვისტოს ომის დაწყებამდე ერთი თვით ადრე დააინიციონეს და შესაბამისი კანონი ომის დაწყებამდე ერთ თვეში, 2008 წლის სექტემბერში მიიღეს. იმავე პერიოდში ამოიღეს კონსტიტუციიდან ჩანაწერები სამშობლოს ღალატის შესახებ.

დღეს ნაციონალური მოძრაობა პროფორტულად თანამშრომლობს სალომე ზურაბიშვილთან, გუგუზ სანიკიძესთან და სხვა პოლიტიკოსებთან, რომლებსაც თავის დროზე გააფიქრებენ აქვთ ნათქვამი, რომ 2008 წლის ომი სააკაშვილმა დაიწყო. ასევე, პარტიულ თანამშრომლებზე ანიშნა ურთიერთდასაძინებელი, რომლებიც მათი დასაძინებელი იყვნენ, რომ ნაციონალური მოძრაობის დასაძინებელი იყვნენ, რომ ნაციონალური მოძრაობის დასაძინებელი იყვნენ, რომ ნაციონალური მოძრაობის დასაძინებელი იყვნენ.

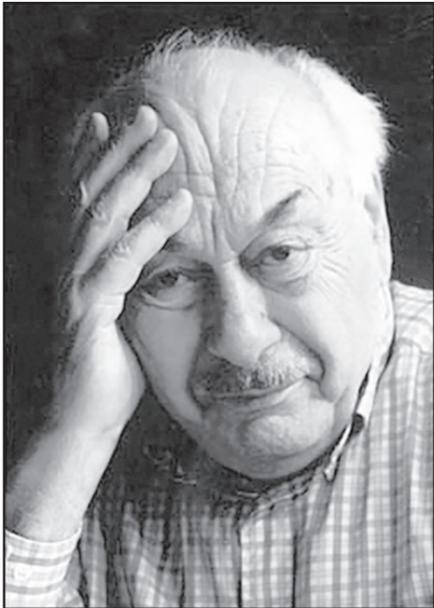
ლაშას სომარში მოქმედებების დაწყება იმდენად, რომ 2008 წელს ჩადენილი ღალატი მათ ოდნავ დისკომფორტსაც კი არ უქმნის. აქვე იმასაც შეგახსენებთ, რომ 2008 წლის აკვირდნენ ომის მხოლოდ ერთ-ერთი უმძიმესი დანაშაულია, რომელიც ნაციონალურმა, პატიმრების წამებასთან, გინების რეჟიმთან, ტვინის დაზიანების მიტაცებასთან, არჩევნების გაყალბებასთან და სხვა უმძიმეს დანაშაულებთან ერთად, ხელისუფლებამ იცოდა, რომ 2008 წლის აგვისტოს პროცესების დასრულებამდე ყველა თავს

ვიკავებდით ნაციონალური მოძრაობის მიერ 2008 წელს ჩადენილი დანაშაულისა და ღალატის შესხენებისგან, რათა მათი დანაშაულის ხაზგასმას სახელმწიფოს ინტერესები არ დაეზიანებინა. თუმცა, ხელისუფლების ძალისხმევით წყალობით, სასამართლო პროცესები საქართველოს გამარჯვებით დასრულდა. შაგას და სტრასბურგს საერთოდ არ უმსჯელიათ ომის დაწყების საკითხზე და დაადგინეს, რომ ქართულ ჯარს 2008 წელს არც ომის დანაშაული ჩაუდენია და არც ადამიანის უფლებები დაუარღვევია.

სასამართლო პროცესები დასრულდა და სამართლებრივი რისკები აღარ არსებობს, ჩვენ კი მაინც დუმილის სტრატეგია შევინარჩუნებთ, რაც არასწორია. ახლა, როდესაც ნაციონალური მოძრაობის 2008 წლის დანაშაულის შესხენებას საქართველოსთვის არავითარი ზიანის მოტანა აღარ შეუძლია, მათ დანაშაულზე ხელის დაფარება ყოველად გაუმართლებელია. სამშობლოს ღალატი დაუსჯელი არ უნდა დარჩეს, თუნდაც, იმისთვის, რომ ეს სასჯელი გახდეს მავალით ყველა იმ ადამიანისთვის, რომლებსაც პატრონობის ნაკლებობამ მომავალში სამშობლოს ღალატი და მსგავსი დანაშაული შეიძლება ჩაადენინოს.

ამ ყველაფრის ფონზე, კიდევ ერთხელ გვინდა დავადასტუროთ ჩვენი პოზიცია, რომ ნაციონალური მოძრაობა, როგორც დანაშაულებრივი და მოღალატეობრივი პოლიტიკური ძალა, თავისი ყველა საჭიროებით და მეთაურებით, საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის საფუძველზე, აუცილებლად უმკაცრესად უნდა გასაგარტლდეს. ვფიქრობთ, 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდგომ პერიოდში იქნება საუკეთესო დრო ნაციონალური მოძრაობის გასაგარტლვისთვის. მხოლოდ ასეთ შემთხვევაში შეიძლება შეიქმნას მყარი განაღობა საქართველოში ე.წ. პოლარიზაციის დასასრულვლად და ქვეყნის გრძელვადიანი სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად.

...მუსა კვლავაც უეიოსება...

...,,რაც შეიტანა, ისევე ის გამოიტანა, იმ სახელგანთქმულ ვერსალიდან ელჩმან ქართლისამ“.
...,,მოგწეინდა განა უნაყოფოდ, ელჩო, ვიალი?! – გულს ნუ გაიტეხ! – მუსა კვლავაც შეიმოსება“.

1713-16 წლებში სულხან-საბა ორბელიანი დიპლომატიური მისიით მოგზაურობს საფრანგეთსა და იტალიაში, დიდი იყო იმედი, რომ ვეროპა ხელს გამოუწვდიდა ქართველ ერს მაშადაიანური სამყაროდან გამომდებელი თავდასხმების მოგერიებაში. ეწვია საფრანგეთის მეფეს ლუი დივივი XIV და რომის პაპს კლიმენტი XI-ს პოლიტიკური ვაჭარის თხოვნითა და მეფე ვახტანგ VI ტყვეობიდან გამოსახსნელი ფინანსური დახმარებისათვის. მაგრამ ამაოდ, ორბელიანმა დიდი გაჭირვებით ჩამოაღწია სამშობლოში.

გული არასდროს გავგვრებია, არც გავგვრებულა, ჩვენ ხომ ისტორიის ქარცეცხლში გამოვლილი ვართ, ჩვენ ხომ ამირანის მოღვმისანი ვართ, ვაგლახ, ჩვენვე დავბოროვეთ ამირანი კავკასიონზე და ყოველ წელს, როცა მას აქვს ძალა ბორკილების გაწყვეტისა, ისევე ჩვენი ძალით ვამართლებთ ბორკილებს და ხომ არ ჰგავს ეს უძველესი ლეგენდა ქართველთა ხასიათს? „უჩემოდ, რად იმდენითა?“ რად ვმტრობთ ერთმანეთს ხელისუფლებისათვის? ერთად ყოფნით ჩვენი მომრევი ჯერ არ გაჩენილა დედა-მიწაზე, რად ვიჩემებთ სტატუსის მოპოვებას, ხომ არ დავვაიწყადა, „ძალა ერთობაშია“, „ქედზე ვაკე“, რომ „ჩონგური საქართველოა“. ჩემთვის და არამარტო ჩემთვის, ყველასათვის უჩვეულოდ გამოიყურებოდა ქვეყნის პრეზიდენტის „დაძახების“ მომლოდინე სახე და არა მარტო პრეზიდენტისა, არამედ უფრო სასცოდავი იმ პირებისა, რომელთაც დიდად არ სიამოვნებდათ ქართველი ხალხის ეს ისტორიული მიღწევა.

რა გვჭირს, რა და, რომ დავივიწყეთ, და სხვადასხვა ვნებებს გადავაყოლოთ ჩონგურის სიმთა უღერანი, ნუთუ არ უნდა ვიფიქროთ განწყვეტილი სიმის გამოთვლებაზე, ნუთუ ქვეყნის სიყვარული მხოლოდ და მხოლოდ ხელისუფლების სათავეში ყოფნაა?!

„სათითაოდ ყოველ აზრსა და განწყობას აქვს მხოლოდ ერთის, საძიებელი ერთის მსგავსი ხმა. ამოცანაც სწორედ ამ მხოლოდ ერთის მსგავსი ხმის აღმოჩენაში მდგომარეობს – ყოველი ორობა ანა არს დასაბამ, არამედ ერთობაა არს დასაბამი ყოველისა ორობისა“. ბრძანებს პეტრე იმერი.

„მე ხაიდანაც ვარ, იქ, ორი ერთმანეთის საწინააღმდეგო ხასიათის მდინარე დის; ერთია დუმალა, მეორე – ყვირილა. ალბათ ამიტომ მე, როგორც იქაურმა, დუმილიც მეტყველი ვიცი და ყვირილიც.“

– ლაპარაკი ვერცხლია; დუმილი-ოქრო! ამბობენ ჩვენი ძველები.

ჩემი ოქრო და ჩემი ვერცხლი ჩემი სამშობლოა; ვყვირი! – მისთვის ვყვირი! ვლუმვარ! – მისთვის ვლუმვარ!

მხოლოდ ჩემთვის, – დემრთმა ნურც დამაყვიროს და ნურც დამადუმოს“. ბრძანებს მუხრანი

* * *
ჩვენი მემოზელ ჭიათურის მუნიციპალიტეტში ორი უღამაზესი სოფელია.

ერთი საჩხერის მუნიციპალიტეტისგან გამოყოფილია მდინარე ჭრუჭულით, ესაა სოფელი დარკვეთი, ანუ დარის მკვეთი, საოცარია, მაგრამ ფაქტია, ამ მონაკვეთში დარი მართლაც იყოფა, სოფელი მდინარე ყვირილას მარჯვენა მხარეს პლატოზე მდებარეობს და ორი მუნიციპალიტეტს ჭეშმარიტად ჰყოფს დარისა და ავღარისგან.

ხოლო ყვირილის მარცხენა მხარეს ჭიათურის პლატოზე მდებარეობს დარკვეთის ანუ დარ მკვეთის საწინააღმდეგო ხასიათის სოფელი ცხრუკვეთი, ანუ ცხრუ – კვეთი; დროთა ვითარებაში ცხრუ-კვეთს დაემატა ასო „ბ“ და აქედანაა სახელი ცხრუკვეთი. რაც შეეხება ცხრუკვეთს, იგი სავეტით ამართლებს თავის სახელს და ვერც ერთხელ ვერ კვეთავს, ვერც დარსა და ვერც ავღარს და როცა მავანს ცხრუკვეთი თავისი წინაპრების სამკვიდროდ ეგულებს, და თავის მავშობას ამ სოფელს უკავშირებს, უნებლიეთ ჩნდება კითხვა, ხომ არა აქვს მიღებული ამ სოფლიდან ცხრუ ჩვევების საკმაოდ დიდი დოზა?!

ფრანგი ისტორიკოსი ალფრედ რამბო შენიშნავდა, რომ „საქართველომ წარსულში დიდი საქმე გააკეთა და დიდი წინააღმდეგობა გამოიჩინა მონგოლთა და მაშადაიანთა შემოტევების დროს, მტკიცე ზღუდვობა გაუწია ევროპას – უმედურ ევროპას. რადგანაც ეს უკანასკნელი კარგად ვერ იცნობდა საქართველოს.“

310 წლის წინათ იმოგზაურა სულხან-საბამ ევროპაში, 310 წელი დასჭირდა ევროპის საქართველოს გასაცნობად. და, აჰა, აღსრულდა ქართველთა ნება-სურვილი. ვულოცავ მუხრანს, ჩვენს დიდ წინაპრებს ამ დიდ გამარჯვებას, აქვე ვცტირებ შენი დიდებული ლექსით და

ამაყი ვარ, რომ „მუსა იმოსება“, – „წუთისოფელი ამნაირად იმითომ მიდის, კარგა ხანია, ვაცი არ ჩანს ნამდვილად დიდი“, გიხაროდეს მუხრან, მოგვევლინა ასეთი ვაცი, ის ჩვენებურია, საჩხერელი, ძალიან ბრწყინვალე თანაგუნდელებით, დემრთი იყოს მუდამ ჟამს საქართველოს მფარველი, გილოცავთ 2024 წლის მომრძანებას, ეს წელი ხომ დიდი მოწამე ქვეყანა დედოფლის დაბადების 450 და მოწამებრივი აღსასრულის 400 წლისთავის წელიწადია.

ტკბილი საგალოგელი არ გამოლოდნა ქართულ ერს და დალოცვილი იყოს აკაკი ხუციანთა:

„დედაო ღვთისაგ! შენი ხედვრია ეს საქართველო დიდჭინახული, შეუნდევ ცოდვა, ნუ ააღებ ხელს, ლმობიერებით იბრუნე გული! მოვეც კურთხევა ზეცით, მაღალო, და გადმოსახე ძლიერად ჯვარი, რომ აღადგინო ქართველი ერი, დღეს დაცემული და ცოცხალ-მკვდარი! მისსა მხნეობას, მისსა ზნეობას განუმტკიცებდე აღმაფრენასა და შენს საქმრად, სადიდებლად ნუ დაავიწყებ იმ ტკბილ ენასა, რომლითაც თამარ ბრძანებებს სცემდა, ქეთევან ძინად შენ გადიდებდა და ნინო მისა შენისა მცნებას შენგან რჩეულ ერს უქადაგებდა!“ რომ გაათავეს თურმე ეს ლოცვა ზეცას შეხედეს სამთავემ ნელა და დაინახეს, რომ ძველ ადგილზედ გამოესახათ მათ ცისარტყელა....

ცეზარ ლაზი,
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო მუზეუმი, სოფელი, სხვიგორი 25 დეკემბერი 2023 წელი.

აკაკი სურგულაძის პირადი ბიბლიოთეკა და არქივი უნივერსიტეტს გადაეცა

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამოჩენილი ქართველი მეცნიერის, პედაგოგისა და საზოგადო მოღვაწის, პროფესორ აკაკი სურგულაძის დაბადებიდან 110 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო ღონისძიება გაიმართა.

საიუბილეო სხდომაზე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა, აკადემიკოსმა ჯაბა სამუშიამ აკაკი სურგულაძის სამეცნიერო ღვაწლზე ისაუბრა. მისი თქმით, აკაკი სურგულაძის ნაშრომები დღესაც მნიშვნელოვანი სამაგიდო წიგნია ქართველი ისტორიკოსებისთვის. „აკაკი სურგულაძემ შეძლო, თავის განშემო შემოყვრება ძალიან ნიჭიერი ახალგაზრდები და საფუძველი ჩაეყარა საინტერესო კვლევებისთვის, რომელიც მე-19, მე-20 საუკუნის მოიცავს“, – განაცხადა ჯაბა სამუშიამ. რექტორის თაოსნობით, თბილისის სახელ-

მწიფო უნივერსიტეტი აკაკი სურგულაძის ნაშრომებს შეკრებს და ტომეულის სახით გამოცემს; ასევე, უნივერსიტეტში ერთ-ერთ აუდიტორიას აკაკი სურგულაძის სახელი მიენიჭება. საიუბილეო ღონისძიებას საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადე-

მიის პრეზიდენტი, აკადემიკოსი როინ მეტრეველი უძღვებოდა. აქვე იყვნენ ცნობილი პროფესორები, სტუდენტები, აკაკი სურგულაძის ოჯახის წევრები, მოწვეული სტუმრები. ღონისძიებაზე ხელი მოეწერა ხელშეკ-

რულებას, რომლის საფუძველზეც აკაკი სურგულაძის ოჯახმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიზლითუქვას საჩუქრად გადასცა აკაკი სურგულაძის პირადი ბიბლიოთეკა და არქივი.

„ჩვენი ოჯახისთვის მნიშვნელოვანი დღეა. უნივერსიტეტში აკაკი სურგულაძის ისხენებენ როგორც მეცნიერს, როგორც საზოგადო მოღვაწეს. ის 57 წლის განმავლობაში ერთგულად ემსახურებოდა უნივერსიტეტს“, – აღნიშნა აკაკი სურგულაძის შვილმა, ისტორიის აკადემიურმა დოქტორმა პაატა სურგულაძემ. მისი თქმით, უნივერსიტეტში შეიქმნება აკაკი სურგულაძის ფონდი, ასევე დაფუძნდება სამეცნიერო ფონდი – „აკაკი სურგულაძის კითხვანი“, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს ისტორიკოსებს, წარმოაჩინონ თავიანთი მეცნიერული ნაშრომები.

ქარბი ამბუბი ისპის სენაკიდან!

ინტერვიუ პასტანა ბაღალიასთან

როგორც ჩვენი გაზეთის მკითხველებმა იცნან, სენაკის მუნიციპალიტეტში – ქალაქად თუ სოფლად კარგა ხანია, განახლების სიო ქრის – აქტიურად მიმდინარეობს არაერთი მასშტაბური ინფრასტრუქტურული, სოციალურ-ეკონომიკური თუ კულტურულ-საგანმანათლებლო პროექტები... ეს პროექტები უფრო თვალშისაცემი მას შემდეგ გახდა, რაც აქაურ მუნიციპალიტეტს მერად ახალგაზრდა, ნიჭიერი, გამჭრიახი, შემოქმედი და დაუღალავი კაცი პასტანა ბაღალია მოეწვინა. როგორც ადგილობრივები ამბობენ, ამ სიკეთის მთესველი ადამიანისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი და ძვირფასია ყველაფერი ის, რაც ბოლო წლებში მშობლიურ სენაკს უკავშირდება.

იოლი არ არის, უნარიანად უხელმძღვანელო მუნიციპალიტეტს, რომლის მოსახლეობაც 55.000 აჭარბებს. ვერ წარმოიდგენთ, როგორი სიხარულით გვითხრა, რომ თოციწლიანი მონაცემებით ბოლო დროს სენაკის მუნიციპალიტეტი შობადობის მაჩვენებლებით საქართველოში პირველობს.

ბატონმა ვასტანამა 2023 წლის პირველ იანვარს პირველი რაც გააკეთა, ის იყო, რომ მერიის თანამშრომლებთან ერთად საჩუქრებით ხელდაშვებულნი ეწვია სენაკის სამშობიარო სახლს.

2024 წლის 1 იანვარსაც იგივე განმეორდება.

სენაკში ცნობილი სამშობიარო სახლია „სენამედი“, რომელიც რეგიონული მნიშვნელობისაა. ახლომდებარე მუნიციპალიტეტებიდანაც სიამოვნებით მოდიან აქ პირმშოს მომლოდინე ახალგაზრდები.

რადგანაც შობადობამ იმატა, „სენამედი“ საქმეს ვერ აუდის, ამიტომ ძველი სამშობიარო სახლის რეკონსტრუქცია გახდა აუცილებელი. 2024 წელს მისი რეაბილიტაციისთვის დამატებით 700.000 ლარი გამოიყოფა.

60ნასახლანლო დღეებში ბატონი ვასტანგი ერთობ მოუცლელი გახლდათ, რადგან, ასე ვთქვათ, კარდაკარ დადიოდა და მოსახლეობას 2023 წლის ანგარიშს აზარებდა. როგორც იქნა, ჩვენთან სასაუბროდაც გამოხანა დრო.

– უპირველესად, უნდა ვისარგებლო შემთხვევით და ჩვენს სახელისუფლო გუნდს, მივულოცო უდიდესი მონაპოვარი – დინსეულად მოპოვებული დამსახურებული სტატუსი, – გვითხრა მან. – საქართველოს მმართველმა პოლიტიკურმა გუნდმა 2012 წლიდან დღემდე კიდევ ერთხელ დაგვანახვა ყველას, რომ უალტერნატივოა.

– **ბატონო ვასტანგ, ბოლო კვირის განმავლობაში თქვენ სენაკის მუნიციპალიტეტის 15-ვე ადმინისტრაციულ ერთეულში შეხვედით მოსახლეობას და მერის საქმიანობის 2023 წლის შედეგები წარუდგინეთ...**

– მიმანია, რომ მსგავსი კომუნიკაცია საუკეთესო საშუალებაა განხორციელებული და დაგეგმილი პროექტების გასაცნობად, მოსახლეობის საჭიროებების წარმოსაჩვენად. ჩვენთვის პრიორიტეტი, სწორედ, ხალხისგან წამოსული თაოსნობებია. მუნიციპალიტეტის შემდგომ განვითარებასა და განახლებაში თითოეულმა სენაკელმა უნდა მიიღოს უშუალო მონაწილეობა. ეს პროცესი კი შეუქცევადი იქნება.

მერად არჩევის პირველი დღიდანვე მოსახლეობასთან ურთიერთობისთვის დია გზა ავირჩიე – თხუთმეტ-სავე მუნიციპალიტეტში პირადად ვხვდები მოქალაქეებს, უშუალოდ ვეცნობი მათს მოსაზრებებსა და საჭიროებებს, ვაცნობ ჩვენს გეგმებს. ეს არ არის საარჩევნო დაპირებები. მე მათთან გულახდილი ვარ – ტკბილ ტყუილს მწარე სიმართლის თქმა მირჩევნია: არ ვეტყვი იმას, რასაც ვერ შევასრულებ.

არაერთხელ დავრწმუნდი, რომ ადამიანებს სიამოვნებთ ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენ-

ლებთან დიალოგი, სჯა-ბაასი, ნდობა უღრმავდებთ ჩვენ მიმართ და არ მინდა, იმედები გაუყურუო. ამ შეხვედრებისას რასაც შევპირდით მოსახლეობას, ყველაფერი შევასრულეთ, ამიტომ ახალი წლის წინა დღეებში მათთან პირისპირ შეხვედრისა არ მოგვერდებია. ავეხსენით, რას მივალწიეთ ამ ერთი წლის განმავლობაში – რა გავაკეთეთ და რას ვგეგმავთ სამომავლოდ.

მნიშვნელოვანი წინსვლა გვაქვს აბსოლუტურად ყველა სფეროში, კერძოდ, სოციალური პროგრამებითა და მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტებით, განათლების, კულტურის, ეკონომიკის, სოფლის მეურნეობის, ტურიზმის სექტორების განვითარებით და ხელმისაწვდომობით, სხვადასხვა სფეროში მოღვაწე წარმატებული ადამიანების წახალისებით, ჩვენი მოსახლეობის საჭიროებებზე გათვლილი, შედეგზე ორიენტირებული გუნდური მუშაობით.

– **ადგილობრივ მიუჯეტზე საუბრით ხომ არ დაგვეწყობ?**

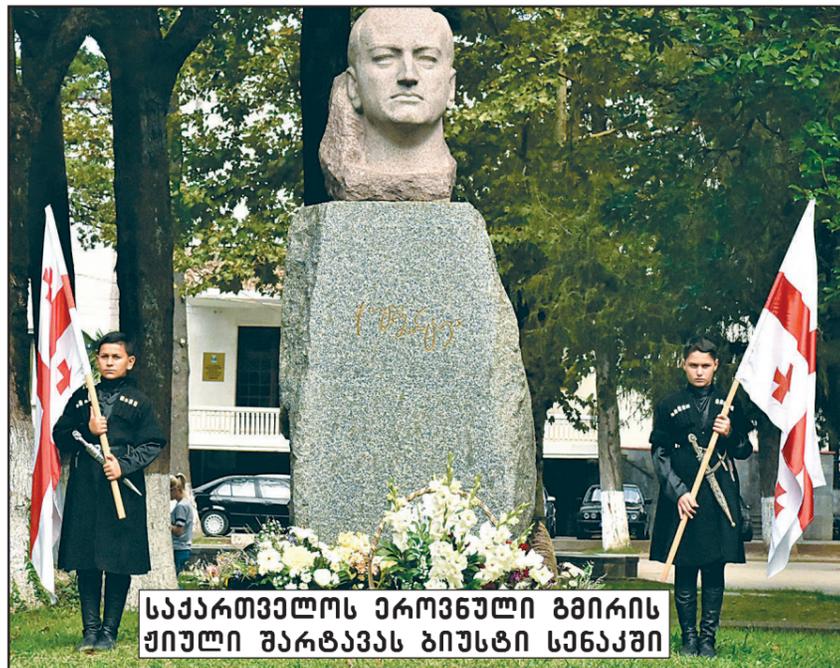
– სიამოვნებით. მუნიციპალიტეტების ადგილობრივი მიუჯეტი, ჩვეულებრივ, ძალიან მცირეა, ამიტომ ცენტრალური ხელისუფლების დახმარება რომ არა, გვერს ვერაფერს

– **როგორც ვიცი, თქვენი მთავარი პრიორიტეტი ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება გახლავთ.**

– არა მხოლოდ. თუმცა ინფრასტრუქტურით დავიწყებ: 2023 წელს გვერი რამ გაკეთდა ამ მიმართულებით. მუნიციპალიტეტის მასშტაბით, საგზაო ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში 47 კილომეტრი გზა დაიგო. საგაისოდ კი 50 კილომეტრზე მეტი გზის მშენებლობაა დაგეგმილი.

რაც შეეხება სკვერების მოწყობა-რეაბილიტაციის პროცესს, საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით დაწყებული მასშტაბური პროგრამის – „განახლებული რეგიონების“ ფარგლებში, ქალაქ სენაკს 2 განახლებული, მრავალფუნქციური, რეკრეაციული სივრცე შეემატა. ამაჟამად გრძელდება ქალაქის ცენტრალური მოედნის მოწყობა-რეაბილიტაცია.

ჩემი მერობის პერიოდში, 2021-2023 წლებში, „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის“ ფარგლებში სენაკის მუნიციპალიტეტის 15 ადმინისტრაციულ ერთეულში 2 270 709 ლარის ღირებულების 146 პროექტი განვახორციელეთ, მართვ წლეულს - 31 პროექტი, რისთვისაც 759 200 ლარი დაიხარჯა.

საჯარო სკოლების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროექტის ფარგლებში, დასრულდა არნოლდ ჩიქობავას სახელობის ძველი სენაკის საჯარო სკოლის კაპიტალური შეკეთება, ამაჟამად 4 სკოლის – ჟიული შარტაპას სახელობის №2, ნოსისის, ხორშისა და უშაფათის საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. ამასთანავე, უახლოეს ხანში დამთავრდება ქალაქის №3, ლეძამის, ფოცხოს და ძველი სენაკის საბავშვო ბაღების მშენებლობა.

2023 წელს ავაშენეთ და რეაბილიტაცია ჩავუტარეთ 2 ხილს. ამდენივეა დაგეგმილი მომდევნო წლისთვის.

სტიქიის შედეგების სალიკვიდაციოდ, 2023 წელს გადაიხურა მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების 14 კორპუსი, რეაბილიტაცია ჩავუტარეთ მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების 7 კორპუსს, ადმინისტრაციული შენობების, საბავშვო ბაღების და ამბულატორიის სახურავებს; სტიქიური მოვლენების (ქარიშხლის) შედეგად დაზარალებულ 460 ოჯახს საკომპენსაციოდ 208 000 ლარი გამოეყო.

22 ივნისის სტიქიის (წყალდიდობის) შედეგად დაზარალებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების რეაბილიტაციისთვის გამოყოფილი 3 100 000 ლარის ფარგლებში განვახორციელეთ სანიაღვრე სისტემის, რკინა-ბეტონის ჯებირების აღდგენა-რეკონსტრუქციის, ხიდების, ხიდ-ბოგორების გაბიონების მოწყობის მასშტაბური სამუშაოები. სტიქიის შედეგად დაზარალებული 45 ინფრასტრუქტურული ობიექტის აღსადგენად 2 220 000 ლარია გათვალისწინებული.

– **სასპორტო ინფრასტრუქტურაზე არაფერი გითქვამთ...**

– 2023 წელს 3 მინი სასპორტო მოედანი მო-

აკაკი ხორავას სახელობის სენაკის თეატრი და კულტურის სენტრი

ვაწყვეთ. ახლა ქალაქის ცენტრალური სტადიონის ტერიტორიაზე მიმდინარეობს კიდევ ერთი სასპორტო ბაზის მშენებლობა, 2024 წელს მათს რიგებს კიდევ 3 მოედანი შეემატება...

საქართველოს გარკვეულ რეგიონებში მოსახლეობისთვის მტკიცეულ საკითხად რჩება გაზიფიცირება და წყალმომარაგება. სენაკის მუნიციპალიტეტში ამ მხრივ რა მდგომარეობაა?

2023 წელს ჩვენი მუნიციპალიტეტის 10 სოფელში დამთავრდა გაზიფიცირება - ბუნებრივი აირის ქსელს 950 აბონენტი შეუერთდა. ამჟამად გაზგაყვანილობის სამონტაჟო სამუშაოები 11 სოფელში მიმდინარეობს. 2024 წელს 18 სოფელში დაიწყება გაზსადენის საპროექტო-სამშენებლო სამუშაოები.

ყველაზე დიდი პრობლემაა მოსახლეობის წყლით უზრუნველყოფა. ქალაქ სენაკის ერთ ნაწილს წყალი 24-საათიანი რეჟიმით მიეწოდება, მეორე ნახევარს კი - გრაფიკით. წყალმომარაგების კომპანიებთან მჭიდრო ურთიერთობით უკვე მომზადებულია ქალაქის უწყვეტად წყალმომარაგების პროექტი და სამუშაოების მალე დაიწყება. რაც შეეხება ადმინისტრაციულ ერთეულებს, თხუთმეტივე ვერ მოვახერხებთ პროექტირებასა და სამუშაოების დაწყებას, ამიტომ გაისად მხოლოდ სოფელ ნოსირსა და ახალი სოფლის ერთ-ერთ უბანში დაიწყებთ წყალმომარაგების სისტემის დამონტაჟებას. საერთოდაც, ამ მიმართულებით ეკონომიკის სამინისტროსთან ერთად მნიშვნელოვან პროექტებს განვახორციელებთ. თუმცა ვერ ვიტყვით, რომ ამ პრობლემას ხელის ერთი დაკვირვით გადავჭრით.

მოსახლეობასთან შეხვედრებისას თქვენ განსაკუთრებული ყურადღება ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროზეც გაამახვილებთ.

2023 წელს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის უზრუნველყოფის 17 პროგრამით 32 970 მოქალაქეს 1.737.764 ლარის დახმარება გავუწიეთ. წლეულს პირველად დავენერგეთ აუტიზმის სპექტრის დარღვევის მქონე

ბავშვთა რეაბილიტაციის პროგრამა, რითაც 19 მოზარდი სარგებლობს.

მუნიციპალიტეტში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე 2100 პირი გვყავს. მათთვის 17 ახალი პროგრამა განვახორციელებთ. ერთ-ერთი პროგრამა, რომელიც ახლახან დავაშრეთ, ითვალისწინებს შშმ პირთა ადაპტირებას ჩვეულებრივ მოქალაქეებთან და მათს წვდომას ბიზნესთან. ამ ადაპტირების აქტიური ჩართულობით შექმნილი გვაქვს შშმ პირთა ადგილობრივი თვითმმართველობის სამჭო, სადაც განვიხილეთ და გამოვაყვარეთ საგრანტო კონკურსი, რომელიც ფარგლებშიც 3 პროექტი დაფინანსდა. შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები ბიზნესში ოჯახის წევრებთან ერთად არიან ჩართულნი.

მნიშვნელოვანი სიახლეც გვქონდა: შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ერთ-ერთ პირს, რომელიც ხუთსართულიან სახლში ცხოვრობდა, კორპუსში ლიფტის უქონლობის გამო შინ შესვლა უჭირდა. პირობების გაუმჯობესების მიზნით, შენობის გარედან მოვეწყვეთ სპეციალური ლიფტი. ეს პროგრამა ძალიან მოეწონათ უცხოელებსაც და იდეა უმაღლესად აიტაცეს.

საკულისხმობა, რომ 2023 წელს საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის მიერ გამოცხადებულ კონკურსში ჩვენი საგრანტო პროგრამა საუკეთესო მუნიციპალური პრაქტიკის პროგრამად დასახელდა. ეს საშუალებას გვაძლევს მომავალი წლისთვის ამ მიმართულების გასავითარებლად მიუჯტი გავაორმაგოთ, რაც შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებს ამ პროექტებში ფართოდ ჩაბმის საშუალებას მისცემს.

წლეულს დაიწყეთ და მომავალი წლისთვის განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა პროექტს - „საჭიროების მქონე ბავშვებისთვის ADOS-ის კვლევის დანერგვა მუნიციპალიტეტში“. არა მარტო სენაკის მუნიციპალიტეტის, არამედ მთელი სამეგრელოს მასშტაბით რისკის მქონე მოზარდებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება „ოქროს სტანდარტად“ აღიარებული ADOS-ის კვლევის ადგილზე ჩატარება, დიაგნოზის დროული დასმა და მკურნალობა-რეაბილიტაცია, რადგან 2024 წელს ჯანმრთელობისა და სოციალური პროგრამების ბიუჯეტი 2.199.500 ლარია იქნება.

თირკმლების მწვავე უკმარისობის გამო სენაკის მუნიციპალიტეტში 24 ადამიანი ჰემოდიალიზზე დამოკიდებული. ისინი სხვადასხვა ქალაქის ნეფროლოგიისა და დიალიზის ცენტრების მომსახურებით სარგებლობენ...

კარგად მესმის, ოთხსაათიანი პროცედურის შემდეგ, რა რთულია სახლამდე ათეული კილომეტრის გავლა. ამიტომ მერად არჩევს პირველივე დღეებიდან ვითხოვ სენაკში თირკმლის ჩანაცვლებითი თერაპიის ცენტრის გახსნას, მით უმეტეს, რომ ამ საქმეში მხარს გვიჭერენ მთავრობის ადმინისტრაცია და ჯანდაცვის სამინისტრო. იყო სხვადასხვა შემოთავაზება, კერძოდ, სხვა მუნიციპალიტეტებთან საზიაროდ გახსნილიყო ასეთი დაწესებულება. ბოლოს ჩვენი დეპუტატის გიორგი ხახუბიას დახმარებით მივალწინეთ სენაკში დიალიზის ცენტრის მშენებლობას. პაციენტებს 8 აპარატი მოემსახურება. საწყის ეტაპზე ეს საკმარისი იქნება. ცენტრის მშენებლობა და მომავალი წლის ბოლომდე მისი ამოქმედება კერძო კომპანია „არქიმედის“ დაევალება. მერია ჰემოდიალიზზე დამოკიდებულ ადამიანებს მატერიალურ დახმარებას უწყევს.

მუნიციპალიტეტის 2024 წლის გეგმაში უკვე დამტკიცდა. პრიორიტეტულად ისევ რჩება ინფრასტრუქტურა, ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა, განათლება, კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი, დასაქმება და გარემოს დაცვა. ვფიქრობთ, რომ ხალხსთვის მიყვარულ პირობას გაისადაც პირნათლად შევასრულავთ.

ახლა კი ვისარგებლავთ შემთხვევით და ჩვენს სანაკვეთს, სრულიად საქართველოს შობა-ახალწელს მივულოცავ. თითოეულ ადამიანს, უპირველესად, ჯანმრთელობას, პირად სიმხნავეს, გედინეობას, გარაჟს და დასახული მიზნების ასრულებას ვუსურვებ!

კუჩხი გედინეობი, საქართველო! ენაუბრა ვაჟა დანელია

დავით ქართველიძე: როგორი პოლიტიკოსი დაიშვას უკლებს აკლივ უკრახა უკვილის პრემიას?!

„ხალხის ძალის“ წევრი დავით ქართველიძე-შილოს საქართველოში წლის შემთავრებამდე ჰილ-ლოს, აკლივ უკრახიშვილის სახელობის პრემიის დაწესების ინიციატივით გამოდის. როგორც მან უკრახისთვის საუბრისას განაცხადა, ამის საფუძველს იძლევა ფორმირებული პოლიტიკოსის მხრიდან ფსიქიატრიის დონეზე გაკეთებული განცხადებების სიმრავლე.

„წლის ბოლოს შემოვიღოთ და დავაწესოთ ერთგვარი წლის შემთავრებელი აკლივ უკრახიშვილის სახელობის პრემია და მივიანჭოთ რომელიმე პოლიტიკოსს. არ აქვს მნიშვნელობა, ვის გადაეცემა პრემია - თუ მოქმედი ხელისუფლების წარმომადგენელი იქნება, წარვადგინოთ და თუ ეს ოპოზიციის მხრიდან იქნება, დავასახელოთ ისიც,“ - განაცხადა დავით ქართველიძემ.

მან კომენტარი გააკეთა ევროკომისიის ოლივერ ვანჰეის მხრიდან საქართველოს მხარდაჭერა განცხადებაზე და აღნიშნა, რომ ეს განცხადება რეალობას სწორად ასახავს.

„ის ევროპულად აფასებს საქართველოს ხელისუფლებას და იმ ხალხს, რომელმაც ეს ხელისუფლება აირჩია და ამავდროულად, დღის წესრიგში აყენებს ჩვენთვის მნიშვნელოვან საკითხს - წლის ბოლოს შემოვიღოთ და დავაწესოთ ერთგვარი წლის შემთავრებელი აკლივ უკრახიშვილის სახელობის პრემია და მივიანჭოთ რომელიმე პოლიტიკოსს. არ აქვს მნიშვნელობა, ვის გადაეცემა პრემია, თუ მოქმედი ხელისუფლების წარმომადგენელი იქნება, წარვადგინოთ და თუ ეს ოპოზიციის მხრიდან იქნება, დავასახელოთ ისიც, იმით, რომ მთელი ეს წელიწადი გავიდა საშინელი სტიგმატიზაციის ფონზე. რაღაც ფსიქიატრიის დონეზე გაკეთებულმა განცხადებებმა დაფარა სივრცე. წლის პირველი ნახევარი დაეთმო ე.წ. „რუსულ კანონს“. ეს ის კანონია, რომელსაც ჩვენ დიდი ალბათობით, აუცილებლად დავეუბნუნდებით, როდესაც ევროკავშირის კანონმდებლობასთან პარამონიზაციის საკითხს მივუახლოვდებით.“

როდესაც საუბარი იყო, რომ საქართველოს ხელისუფლება ვერ მიიღებდა ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსს, აღიარა ყველამ - ამერიკის შეერთებული შტატებიდან დაწყებული, ევროკომისიის ბოლო განცხადებით დამთავრებული, რომ სტატუსის მიღება არის შესაძლებელი ამ ხელისუფლების და იმ ხალხის დამსახურება, ვინც ეს ხელისუფლება აირჩია. ამიტომ, ვინც ამ ყველაფრის საწინააღმდეგოს ქადაგებდა, ცდილობდა პოლიტიკური ვანგას პოზიციის დაკარგვას, ის აღმოჩნდა ძალიან სასაცილო, ფსიქიატრიულად სასაცილო პოზიციისა და აკლივ უკრახიშვილის პრემია აუცილებლად არის შესაქმნელი. აი ნომინანტი კი, ძალიან ბევრია და ერთმანეთში გაარკვიონ, ვინ, როგორ და რანაირად. კონკურენცია ოპოზიციური სპექტრიდან გამომდინარე ძალიან მაღალი იქნება,“ - განაცხადა დავით ქართველიძემ.

დემურ ბაღელია სენაკელ მშენებლებთან ერთად

ვინ არის საქართველო?

ბახსროვით ცნობილი სენა „კავკასიური ცარცის წრიდან“ – ვინაა ბავშვის დედა – ვინაა ბავშვს თავისკენ ეჭარება, ვინაა ბაბინა თუ ვინაა ბაბარა? დღეს საქართველო ასეთი ბავშვის როლშია რუსეთსა და დასავლეთს შორის – თითოეული თვლის, რომ საქართველო სწორედ მას ეკუთვნის. ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მონიჭებით, დასავლეთმა საქართველო ცოცხალი თავისკენ ბაღაჩა.

ქართველთა დუალიზმი რუსეთის მიმართ

71 წლის ვლადიმერ პუტინი რუსეთის საპრეზიდენტო არჩევნებში ჩაერთო, „არჩევნების“ შედეგად წინასწარ ცნობილია. ეს ნიშნავს, რომ მომავალი 6 წლის მანძილზე საქართველოს ისევ პუტინის რუსეთთან მოუწყვეს ურთიერთობა.

პუტინის შემაჯამებელ პრესკონფერენციაზე 14 დეკემბერს, ასევე სხვა პლატფორმებში, მკაფიოდ ითქვა, რომ პოსტსაბჭოთა სივრცეზე რუსეთი დასავლეთთან დათმობებზე არ წავა და გავლენების მძიოლა მოლოდინზე გავრძელდება. ეს კი იმით ხდება, რომ რუსეთი საკუთარი იმპერიული კომპლექსის მიხედვით აღმოჩნდა, რაც ახსნას უძემის მის ქვეყნის მოდელს სამეზობლოში.

თუ რა პოლიტიკას გაატარებენ ერთმანეთის მიმართ რუსეთი და საქართველო 2024 და მომდევნო წლებში, გვერ ფაქტორზე, მათ შორის საქართველოს საპარლამენტო არჩევნების შედეგებზე და ხალხის განწყობაზე იქნება დამოკიდებული.

სწორედ ხალხის განწყობები ის სფერო, სადაც რეალური სურათი მოლოდინზე არ ჩანს.

ზოგადად, ანტირუსული განწყობები ქართველ საზოგადოების უმრავლესობაში, უკვე იმდენად მკაფიო მოცულობაა, რომ მისი ფესვების და მიზეზ-გარემოებების შესწავლას აზრაც კი აღარ აქვს. ეს გრძელი და მტკივნეული ისტორიაა.

თუმცა, რუსეთთან დამოკიდებულება ჩვენს სოციალურ ხასიათდება ერთი საინტერესო და უნიკალური ნიშნით. ერთი მხრივ, რუსეთის მიუღებლობა, მეორე მხრივ, მასთან ურთიერთობის დაუძლეველი სურვილი. ამ ორი თითქოსდა ურთიერთგამომრიცხავი პარადიგმის თანარსებობა ჩვენს სოციალურ, ნაწილობრივ დადასტურებულ ოქტომბერ-ნოემბერში ჩატარებულმა NDI გამოკითხვებში.

თავად განსაზღვრულ, გამოკითხულთა 80% ამხრობა საქართველოს ინტეგრაციას ევროკავშირსა და NATO-ში, მაშინ როდესაც მათი მხრივ 7%(!) ახახალეაგს ევროატლანტიკურ ინტეგრაციას უმნიშვნელოდ უარყოფს. პოლიტიკურად და მხარდასმული პოლიტიკური და ეკონომიკური მოკავშირეები უნდა იყვნენ. ამავე დროს, 20%-25% (!) საქართველოს უახლოეს პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მოკავშირეებს, რაც სულ ცოტა დასაფიქრებელი მაჩვენებელია.

მავე გამოკითხვის მიხედვით, იკვლება მათი რაოდენობა, ვინც თვლის, რომ საქართველოს საგარეო პოლიტიკა მხოლოდ პროდასავლური უნდა იყოს. თან კვლევა თვალში-საცემია – 47%-დან 37%-მდე(!). ჯამურად,

გამოკითხულთა 46% ფიქრობს, რომ საქართველოს პოლიტიკა უნდა იყოს პროდასავლური, მაგრამ რუსეთთან კარგი ურთიერთობის შენარჩუნებით, პრორუსული, მაგრამ კარგი ურთიერთობით NATO-სთან და ევროკავშირთან და მხოლოდ და მხოლოდ პრორუსული. მიუხედავად იმისა, რომ გამოკითხულთა უმრავლესობა რუსეთის მთავარ საფრთხედ განიხილავს, მათი მხოლოდ 2%(!) მიიჩნევენ საფრთხედ მაგალითად, რუსეთზე ეკონომიკურ დამოკიდებულებას. უფრო მეტიც, გამოკითხვის თანახმად, „ქართული ოცნების“ ყოველ მესამე მხარდამჭერს და ოპოზიციის ყოველ მეხუთე მხარდამჭერს სურს რუსეთთან მჭიდრო პოლიტიკური და ეკონომიკური თანამშრომლობა(!).

უკრაინაში მიმდინარე ომის მიუხედავად, ჯამურად 59% მიიჩნევენ რომ საქართველომ უნდა გააღრმავოს ეკონომიკური კავშირები რუსეთთან, და შეინარჩუნოს ისინი არსებულ დონეზე. სტატისტიკის სამსახურის მონაცემებით, 2023 წლის იანვარ-ნოემბერში საქართველოს ექსპორტი რუსეთს ქვეყნებში (65,6%) სადაც დომინანტი რუსეთია, ხუთჯერ (!) აჭარბებდა ევროკავშირის ქვეყნებში ექსპორტს (12%). არადა, საქართველოს 2016 წლიდან (!) აქვს ევროპასთან თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმი.

ამ მშრალი ციფრების უკან კი, ბუნებრივია, დგანან საქართველოს მოქალაქეები და მათი ოჯახები, თავიანთი სრულიად კონკრეტული ინტერესებით.

დიდი ალბათობით, ჩვენი საზოგადოების ერთი ნაწილის ასეთი გაორებული სენტიმენტები რუსეთის მიმართ, სათავეს საქართველო-რუსეთის და საქართველო-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობებში იღებს. ამ ურთიერთობების სოციალურ-ეკონომიკურ, პოლიტიკურ თუ ემოციურ-მენტალურ მდგენელებს, ჩვენთან ხშირად ზედაპირულად აფასებენ, რაც ზრდის შეცდომების რისკს, გამომდინარე შედეგებით.

ასეთ პირობებში, ქართველების დუალიზმი რუსეთთან მიმართებაში, რა თქმა უნდა, რუსეთისთვის ტოვებს იმედს და შესაძლებლობის ფანჯარას, რომ შესაბამის მომენტში ვითარება სათავისოდ შემოაბრუნოს. ამას კი მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს მხოლოდ წლებში ჩვენი საზოგადოების არცთუ მცირე ნაწილი ანტიევროპული და ანტიამერიკული განწყობების ზრდა. თუ შევჯერებთ NDI-ს გამოკითხვის კითხვა-პასუხებს, შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ჩვენს მოქალაქეთა პრო-დასავლური განწყობები ერთგვარ „კოჰაბიტაციას“ იმყოფება რუსეთის მიმართ ტრადიციულ პრაგმატულ-მომხმარებლურ დამოკიდებულებებთან, და მოდით, პირდაპირ ვთქვათ – შიმშებთან. ეს უკანასკნელი კი განპირობებულია მხოლოდ ათწლეულის მოვლენებით.

ანტიამერიკანიზმის საფრთხეები

მოქალაქეთა დიდი ნაწილი, საგარეოდ, ერიდება დასავლეთისადმი საკუთარი რეალური დამოკიდებულების დიდად გამოხატვას, რაც მეტწილად გამოწვეულია ან თავის გადარღვევის შანსი მოტივით, ან მკაფიო ღირებულებებით ორიენტირების არარსებობით.

ანტი-დასავლური და განსაკუთრებით ანტი-ამერიკული განწყობების კულტივირებას, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ხელი შეუწყო იმ ახალი ილუზიების და მითების თანდათანობითმა ნერვებმა, რაც ქართველ საზოგადოებას რუსულ-საბჭოთა მითების და ილუზიების ალტერნატივად შესთავაზეს. ჩვენი საზოგადოების ცნობიერების მასობრივმა მანიპულირებამ, ამჯერად უკვე დასავლური პარადიგმებით, ძალიან სწრაფად წარმოება საზოგადოების მნიშვნელოვან ნაწილში დასავლური სამყაროს აღქმის უტოპიური სურათი.

თუმცა, ამ სამყაროს მკაცრ და დაუნდობელ რეალობებთან შეჯახებამ ჩვენს ჯერ კიდევ დიდწილად კონსერვატიულ-ტრადიციონალისტურ სოციალურ, დასავლეთისადმი ანტი-გონივრულ ტალღა გააღვივა, რასაც ყველანაირად ხელს უწყობდა და უწყობს რუსეთი. ამ სოციალურ შემაჯავლი დაქსაქსული პოლიტიკური და სოციალური ჯგუფები ამჟამად ახალი ეროვნული ლიდერის ძიებაში არიან.

რაც უფრო დიდხანს გასტანს ქართული საზოგადოების ყოყმანი სახელმწიფო იდეოლოგიის, მსოფლმხედველური და ფასეულობითი კატეგორიების მიმართ, მით უფრო დიდხანს გაგრძელდება საშუალო სტატისტიკური ქართველის გაორება „რუსულსა“ და „დასავლურს“ შორის.

აქვე გვინდა შევახსენოთ, ჩვენს მკითხველს, რომ რუსული პროპაგანდის მიუხედავად, აშშ-ს დომინირება მსოფლიოში ომი-ექტური და, დიდი ალბათობით, მუდმივმოქმედი ფაქტორია. თავიანთ გლობალურ დომინირებას ისინი უზრუნველყოფენ სამხედრო ყოფნით 80-ზე მეტ ქვეყანაში, 12 სამხედრო-პოლიტიკური ბლოკით და 1000-ზე მეტი სამხედრო ბაზისა და ობიექტით მსოფლიოს სტრატეგიულად მნიშვნელოვან რეგიონებში, მათ შორის საქართველოში (ნუ გაგვიკვირდებათ!). აშშ აწარმოებს მსოფლიო ინდუსტრიული მთლიანი შიდა პროდუქტის 25%-ს და ფლობს მსოფლიო ოქროს მარაგის 70%-ზე მეტს. ეს საშუალებას აძლევს აშშ-ს შეინარჩუნოს ამერიკული დოლარის, როგორც მსოფლიო ვალუტის პოზიცია. ჩვენი მოქალაქეების უმეტესობის დანაზოგები კი დოლარებშია.

ჩვენს რა თანამედროვე მსოფლიოს ეკონომიკურ გიგანტად, აშშ, ფაქტობრივად, არის თანამედროვე მსოფლიოს არაფორმალური იმპერიაც (ჩინეთთან ერთად) და საგარეო პოლიტიკური ექსპანზიონიზმი მას ახასიათებს ისევე, როგორც იმპერიის სტატუსის დაზარალება მოუხვედრუსეთს. საქმე ისაა, რომ მსოფლიოს ქვეყნებს უზარალოდ, ახა თუ ისა, აღიანებს აშშ-ს მსოფლიო ლიდერობას და საქართველოს მხრიდან „საშინაური დემოკრატიის“ მსგავსი თავიანთი, განსაკუთრებით აშშ-სთან, ძალიან დიდ სიფრთხილს და ფიციანებას კოლიტიკურ უნარებს მოითხოვს.

საქართველოს ინტერესები დღეს იმ დობით არის ინტეგრირებული ამერიკულში და სტრატეგიული დამოკიდებულება იმდენად დიდი, რომ ყოველგვარი აგრესიული ანტიამერიკანიზმი ჩვენს საზოგადოებაში თუ პოლიტიკურ ისტებლიშმენტში, უზარალოდ, განწირულია და სახიფათოც, ყველა პარამეტრით.

საქართველოში აშშ-ს გავლენების დონის გათვალისწინებით, ამერიკელებს არ უნდა გაუჭირდეთ ჩვენს ქვეყანაში ანტი-დასავლური ლოკომოტივის ნეიტრალიზება, ასეთის გაჩენის შემთხვევაში.

საქართველო და მისი საზოგადოება დღეს კონსტიტუციონალურ გავლენისგან გათავისუფლების უკიდურესად მტკივნეულ ვერსიას გავლის.

წინა ხელისუფლებისგან განსხვავებით, „ქართულ ოცნებას“ სურს, რომ ის რაც შეიძლება ნაკლები სისხლით და ნგრევით მოხდეს, თან ისე, რომ არ დაუშვას ხელისუფლებაში იმ ძალის მორუნება, რომელიც მათ ანაბრად განიჭნავენ. ამიტომაც, საქართველოს ხელისუფლება მისი მხარდამჭერი საზოგადოება, რომ იტყვიან, დანის წვერზე დადიან, რაც დასავლეთში გვერს ძალიან არ მოსწონს და არც ერთდგამიან ამის დიდ დაფიქსირებას.

ლამის საკრალურად ქცეული ცნობილი ტრიადა – „ენა, მამული, სარწმუნოება“, რომელიც ქართული „სუვერენული დემოკრატიის“ ერთ-ერთი მთავარი საყრდენი გახდა, სხვა ტრადიციული ღირებულებების აღორძინებასთან ერთად, წინააღმდეგობაში მოვიდა გაყვადებულ პროევროპულ ლიბერალურ კურსთან. ლობუნი „ღირსებით ევროპაში“, სწორედ, ამ ორ ურთიერთსაწინააღმდეგო დისკურსს შორის „ოქროს შუალედის“ პოვნის ემსახურებოდა.

ყველა ვერს, ისევე როგორც ყველა ადამიანს, საკუთარი ბიოგრაფია და კულტურული კოდი გააჩნია და სწორედ მისი ზედმიწევნით ცოდნით და თანამედროვე რეალობების გათვალისწინებით არის შესაძლებელი საერთაშორისო არენაზე ცივილიზებული და პასუხისმგებელი ქვეყნის დემონსტრირება. სწორედ, ამიტომ არის საჭირო, ჩვენი ქვეყნის და მისი უახლესი ისტორიის ყველა რთული და ტრაგიკული ეპიზოდების ხელახლა შეფასება და გადაზრება. ამის გარეშე, საქართველოს ვერ ექნება ძლიერი პოზიციები საერთაშორისო არენაზე. ჩვენი დასავლელი პარტნიორების რეცეპტი – ჩამოწერეთ წარსული და იფიქრეთ მომავალზე, ვერანაირად ვერ გამოდგება ჩვენი საზოგადოებისთვის.

რას მთავარია, დასავლეთთან ურთიერთობაში ჩვენი საზოგადოება უნდა გათავისუფლდეს ერთი მხრივ იმ ინსტრუმენტებისგან, რომლებიც აყალიბებენ ჩვენი როგორც ვერს და კულტურის ნიშნულსა და მათი მხრივ, იმ ინსტრუმენტებისგან რომლებიც აყალიბებენ განცდას, რომ ამერიკასთან და დასავლეთთან კონფრონტაცია საქართველოს ხასივით უნდა იქნას.

ამერიკული გავლენა საქართველოზე ძალიან დიდია.

ახე განსაზღვრე, ის ქვეყნის კონსტიტუციონალური ახახალი, რომ არაფერი ვთქვათ სხვა სფეროებზე. ამიტომაც ანტიამერიკანიზმი უნდა იქნას დასავლეთის ხასივით უნდა იქნას.

ზაალ ანჯაფარიძე

კეთილი და საქმიანი ღრაკონი თქვენი წარმატების საწინდარია...

ვის რა მნიშვნელოვანი ცვლილებები და სიურპრიზები ელის 2024 წელს

ასტროლოგების პროგნოზი

პარდი

პარდი – მართალია, დრაკონი უამრავ გამოწვევას უზღავდებს ვერძის ნიშნით დაბადებულებს, მაგრამ სწორედ 2024 წელს მისცემს მასშტაბური ცვლილებების განხორციელების, დაწინაურებისა და „საკუთარი ადგილის“ პოვნის საშუალებას. მთავარია, არ შეუშინდეთ სიახლეს, თამამად მოჰყიდოთ ხელი ახალ პროექტებს და დარწმუნებული იყავით, რომ ყველაფერი გამოვივათ.

პირადი ცხოვრება – დაქორწინებულ ვერძებს შეუძლიათ მშვიდად იყვნენ, რადგან 2024 წელი კონფლიქტებისა და უსიამოვნებების გარეშე ჩაივლის. მეტიც, სწორედ ახლა შეძლებთ წვრილმანი უთანხმოების მოგვარებას და ოჯახური იდოლის შექმნას, მართლაც ვერძებმა კი, განსაკუთრებით თემურვალსა და ივლისში უნდა გაამახვილონ ყურადღება, რათა ხელიდან არ გაუშვან მოულოდნელი შეხვედრა იმ ადამიანთან, ვინც დიდ ხნით უერთგულებს და ყველაზე საიმედო პარტნიორი გახდება.

კური

პარდი – მართალია, 2024 წელი კუროს ნიშნით დაბადებულთათვის ახალი პროექტებით, მრავალრიცხოვანი შეხვედრებითა და საქმიანი მოლაპარაკებებით იქნება დატვირთული, მაგრამ ვერც სირთულეებისგან შეძლებენ თავის დაღწევას, რისი მიზეზიც მათივე სიჭიჭე და პედანტიზმი გახდება. შეაფასეთ მოვლენები და საკუთარი შესაძლებლობები, თამამად შეეჭიდეთ მასშტაბურ პროექტებს და შედეგი ყველა მოლოდინს გადააჭარბებს.

პირადი ცხოვრება – ის, ვინც „აქტიურ ძიებაშია“ წლის დასაწყისშივე გაიცინოს საინტერესო ადამიანს, ვისთანაც სიამოვნებით გაატარებს დროს, მაგრამ გაზაფხულზე დალილობასთან ერთად გაღიზიანებასაც იგრძნობს, ერთ დროს საინტერესო ადამიანი კი, უინტერესოდ მოეჩვენება და სინანულის გარეშე დაემშვიდობება. პრობლემები ელით დაქორწინებულ კუროებსაც, რომელთაც შეუძლებს მუდმივი კამათი და უკარგავს სიმშვიდეს, თუმცა თანდაყოლილი სიბრძნისა და გამოცდილების წყალობით მაინც შეძლებენ სერიოზული კონფლიქტების თავიდან არიდებას.

ტყუარა

პარდი – 2024 წელს განსაკუთრებულ წარმატებას ხელმძღვანელ პოსტზე მყოფი ტყუარები მიაღწევენ, დანარჩენებს კი, კოლეგებსა და იმავე ხელმძღვანელებთან მოუწევთ კომპრომისების მოძიება. მართალია, ტყუარების ნიშნით დაბადებულები ყველასთან სწრაფად პოულობენ საერთო ენას, მაგრამ მაინც არ ღირს „მიუღიარებლად“ დამეგობრება, რადგან ზოგჯერ მეგობრებმა იციან დანაპირების მოთხოვნა, რაც ძალიან აღიზიანებთ თავქარიან და ზედაპირულ ტყუარებს, რომელთაც პრობორტები და ადამიანებისადმი დამოკიდებულებაც ისევე ხშირად ეცვლება, როგორც გუნება-განწყობა.

პირადი ცხოვრება – სერიოზული ცვლილებები ელით ტყუარებს პირად ცხოვრებაშიც, რადგან ბევრს მოუწევს ურთიერთობების დასრულება და პარტნიორთან დამშვიდობება. მართალია, ზოგი სიხარულით შეხვდება სიახლეს, მაგრამ ზოგი პირიქით, დიდხანს ვერ შეძლებს დანაკლისის ანაზღაურებას. გამოიჩინეთ მეტი მოთმინება პარტნიორთან ურთიერთობისას, არ ღირს გაუთავებლად საკუთარ სურვილებზე საუბარი, უმჯობესია მოუსმინოთ და გაითვალისწინოთ მისი უკმაყოფილება, რადგან მხოლოდ ასე შეძლებთ ურთიერთობის შენარჩუნებას. ნაკლებად გაუმართლებთ მართლაც ტყუარებს, რადგან ძალიან გაუჭირდებათ შესაფერისი პარტნიორის მოძიება.

06. 9 83.

მკითხველი და გაზატი

ნაძვის ხის აპროაღვას და „ამნისტიას“ სტალინს უკავშირდება!

მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთი ნაძვის ხის კვირას, საშობაო ნაძვის ხის მორთვის ტრადიციას იმ ვერძიდან მემკვიდრეობს. ის განსაკუთრებით პოპულარული იყო სანაპირო-პროვინციურ რეგიონებში, თუმცა მთლიანად რუსეთში მხოლოდ იმ დროს დაიწყო გავრცელება, როდესაც სტალინი იმ დროს იყო პრეზიდენტი. ნაძვის ხის მორთვის ტრადიციის დაბრუნება და ჩვევა მაშინ მხოლოდ ბურჟუაზიულ კლასს ჰქონდა.

თუმცა, ნაძვის ხის ნამდვილი მტრები ათეისტი ბოლშევიკები აღმოჩნდნენ, რომლებიც რელიგიურ დღესასწაულებს ებრძოდნენ. ბოლშევიკებს ნაძვის ხესთან ორი პრეტენზია ჰქონდათ, ჯერ ერთი, ის შობის რიტუალის ნაწილი იყო და მეორე – ნაძვის ხის მორთვის ფუფუნება და ჩვევა მაშინ მხოლოდ ბურჟუაზიულ კლასს ჰქონდა.

„როდესაც ბოლშევიკები საქართველოში შემოვიდნენ, ხედავდნენ, რომ ძველ, ფესვგადგმულ ტრადიციებს ასე უცებ ვერ ამოძირკვავდნენ და ამიტომ მათი გადასხვაფერება, სათავისოდ შეცვლა დაიწყეს. მაგალითად, იმ წლებში ნათლობის მაგივრად ასე იქცეოდნენ: იკრიბებოდნენ და მავსებს ერთობლივად არქიმევდნენ სახელს“, – ამბობს საბჭოთა კავშირის მკვლევარი ირაკლი ხვადამიანი. ამგვარი „ნათლობა“ ერთგვარი ინიციატივა იყო მავსების კომუნისტურ წრეში მისაღებად.

ირაკლი ხვადამიანი ამბობს, რომ სწორედ ამ დროს გაჩნდა ხელოვნური და უცნაური სახელები, რომლებსაც კომუნისტური დაკავშირებული სახელების თუ ადამიანების სახელებისგან აკონიჭებდნენ, მაგალითად, ლენსტანბერი, ანუ ლენინის, სტალინის და მერაბის სახელების შემოკლებული ვერსია.

იგივე გედი ეწია შობასაც და იმ ატრიბუტებსაც, რომელიც მაცხოვრის დაბადებასთან იყო დაკავშირებული – 1927 წელს ნაძვის ხე აიკრძალა!

ნაძვის ხეს ყველანაირად „დევნიდნენ“, უპირველესად კი, იდეოლოგიურად. აი, როგორი ლექსები იქნებოდა მაშინ:

„ნაძვის ხით ვინც იმეიმებს, მღვდლების მეგობარია. მე და შენ ვართ მღვდლების მტრები, შობა არ გვიხარია“.

ალექსანდრე ვედენსკი

ნაძვის ხე მთავრობამ მთელი ათი წლით აითვალწუნა, სანამ გაზეთ „პრავდაში“ მაშინდელმა საბჭოთა ჩინოვნიკმა პაველ პოსტიშევმა წერილი არ გამოაქვეყნა.

„რევოლუციამდე ბურჟუაზია და ბურჟუაზიის ჩინოვნიკები საახალწლოდ თავიანთი მავსებისთვის ყოველთვის რთავდნენ ნაძვის ხეს. მშრომელების მავსები ხარზად შესცქეროდნენ ფანჯრებიდან სხვადასხვა ფერად ამრჯყვიალებულ ნაძვს და მდიდრების მავსებს, რომლებიც

მაცხოვრის მხიარულობდნენ. ჩვენი სკოლები, საბავშვო ბაღები, მავსები, მავსეთა კლუბები, პიონერთა სახლები საბჭოთა ქვეყნის მშრომელების მავსებს ამ სიამოვნებას რატომ აკლებენ?“... პოსტიშევი წერდა, ამინერიდან ნაძვის ხე ყველას უნდა ჰქონდეს, ყველგან უნდა დადგანო.

„არ ღირს ის იმ ადამიანად მივიჩნიოთ, რომელსაც ნაძვის ხის დაბრუნებას უნდა ვუმალოდეთ, – ამბობს რადიო თავისუფლების მოსკოვის ბიუროსთან საუბრისას **ელენა დუშინა**, ავტორი მონოგრაფიისა „რუსული ნაძვის ხე: ისტორია, მორფოლოგია, ლიტერატურა“, – ხრუშჩოვი თავის მემუარებში მკვებდა, როგორ მგზავრობდა სტალინთან და პოსტიშევთან ერთად მანქანით და პოსტიშევი თქვა: „ნაძვის ხე ხომ არ დაეაზრუნოთ? ხომ არ დაეწეროთ ამის შესახებ?“ რაზეც სტალინი უპასუხა: „დაეწერე“.

პოსტიშევის სტატია „პრავდაში“ 1936 წლის 28 დეკემბერს დაიბეჭდა, მანამდე ნოემბერში, სტახანოველების (სტახანოვერი მოძრაობის წევრი, მოწინავე მუშაკი) შეკრებაზე სტალინიმ განაცხადა „ცხოვრება უფრო კარგი გახდა, უფრო მხიარული, ამხანაგებო!“ ნაძვის ხის „ამნისტიაც“ ამ „კარგი ცხოვრების“ გამოძახილი იყო.

ნაძვის ხე დაბრუნდა, მაგრამ უკვე არა შობის, არამედ ახალი წლის აღსანიშნავ ატრიბუტად. რა თქმა უნდა, მას ისე არ რთავდნენ, როგორც ევროპაში. საბჭოთა ნაძვის ქვეშ არ ეწყობოდა იესოს, მარიამისა და მოგვების ფიგურები, არც მავსებში მყოფი ხარების. იქ ახლა „დედ მორიზი“ და „სნეგუროკა“ სახლობდნენ. ნაძვის ქვეშე დამავრებული ვარსკვლავი კი, რომელიც მთელეში მაცხოვრის შობისას გამოჩენილ ვარსკვლავს განასახიერებდა – საბჭოთა ხუთქიმიან ვარსკვლავად გადაიქცა.

„როდესაც ნაძვის ხის დადგმა დაუშვეს, ყველა დაიბნა, არ იცოდნენ მასზე რა ჩამოეკიდათ. შეიძლებოდა თოვლის მავსის დადგმა ნაძვთან? ადრე ისე აკრძალული იყო. ან გაურკვეველი წარმოდგინების „სნეგუროკის“ დადგმა თუ შეიძლებოდა? მერე თანდათან ყველაფერი დალაგდა. უწყინარი სათამაშოების, მურთების, ვამლების, კონფეტების გვერდით იდეოლოგიური სათამაშოებიც გამოჩნდა – ორთქლმავლები, სტრატოსფერული მუშტები, მერე თანამგზავრებიც კი“, – ამბობს **ელენა დუშინა**.

ნაძვის ხეზე კიდებდნენ სათამაშოებს წარწერით „სსრკ“, კომმუნისტებს, რაკეტებს. პარტიული ლიდერების ფოტოებიც კი დაამზადეს სათამაშოები.

„ბალალაიკა, „დედ მორიზი“, „სნეგუროკა“, ყველაფერი ეს სხვადასხვა ხალხების გამოცდილებიდან აიღეს და ისე წარმოაჩინეს, თითქოს თავიდანვე ასეთი დანიშნულებითა ჰქონდათ. პირველ წლებში რეჟიმი ასე მოქმედებდა, თუ რაღაცის განიტრიალება უნდოდა, მის ფორმას ინარჩუნებდა და სხვა შინაარსით ანაცვლებდა“, – ამბობს **ირაკლი ხვადამიანი**.

დედ მორიზი პირველად 1937 წელს გამოჩნდა. რუსულ ტრადიციულ ტანსაცმელში ჩაცმული თეთრწვერა მავსა, საჩუქრებით სავსე ტომრით. ამის შემდეგ საბჭოთა კავშირის მთელი არსებობის მანძილზე მავსებს ახალ წელს სწორედ დედ მორიზი ულოცავდა და არა სანტა კლაუსი, რომლის პროტოტიპი წმინდა ნიკოლოზია.

„რატომ მაინცდამაინც 1937 წელს? იმიტომ, რომ ეს წელი საბჭოთა კავშირში პოლიტიკური რეპრესიების წელია, მათ შორის ეკლესიასაც ებრძვიან. ამიტომ საბჭოთა ხელისუფლებისთვის აუცილებელი იყო, ეკლესიის გავლენა, საეკლესიო ტრადიციები, შობის აღნიშვნა მინიმუმამდე დაეყვანა... ძირითადი იდეა ის იყო, რომ სსრკ-დან ამოეშალათ წმინდა ნიკოლოზი, რომელიც საშობაო ტრადიციებს უკავშირდებოდა“, – ამბობს რადიო თავისუფლების უკრაინულ ბიუროსთან საუბარში **სერგეი ნიამაშვილი**, უკრაინის ნაციონალური მესხიერების ინსტიტუტის ყოფილი თანამშრომელი.

1937 წლის შემდეგ ნაძვის ხე და დედ მორიზი უკვე ყველა პროპაგანდისტულ ინსტრუმენტზე ჩანდა: წიგნებში, ღია მართებში, პლაკატებში, მულტფილმებში... საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ყოფილ რესპუბლიკებში იგი მალევე ჩაანაცვლა სანტა კლაუსმა.

თავა თოფურია, რადიო თავისუფლება

სილაგაზე ცხერით როდი გაცვლება...

მოლის ექსპერტთა მტკიცებით, 2024 წელი განსაკუთრებით მრავალფეროვანი და აბსოლუტურად განსხვავებული იქნება, რადგან დიზაინერებმა არ დაიბარეს და სრულიად ახალი, მეტად თამამი ტენდენციები შესთავაზეს მოდურად ჩაცმის მოყვარულებს.

2024 წლის მოლის მთავარი სიურპრიზები...

მართალია

ტყავის ქურთუკი მანამდეც მოდის მიმდევარი ყველა ქალის გარდერობში იყო, მაგრამ ახალ სეზონზე ნატურალურთან ერთად ხელოვნური ტყავის ნაწარმაც განსაკუთრებულ აქტუალურობას შეიძენს, რადგან დიზაინერების აზრით, სწორედ ტყავის პალტოს, შარვლისა და ბლეიზერის დენიმთან ან სხვა რბილ ქსოვილთან კომბინაციით შეიძლება უნივერსალური სტილის შექმნა.

ნითელი და კრემისფერი

ფერის ამერიკული ინსტიტუტის Pantone-ს ინიციატივამ, რომელმაც 2024 წლის მთავარ ფერად წითელი დაასახელა, პირველ რიგში დიზაინერები გაახარა, რადგან მსოფლიოს პრესტიჟულ პოლიუმებზე წარდგენილ კოლექციებში სწორედ წითელი ფერი ჭარბობდა. როგორც ჩანს, „ვარდისფერმა ცივ-ცხელმა“ გადაიარა, მისი ადგილი კი, „წითელმა ვენამ“ დაიკავა, რადგან ახალ სეზონზე სწორედ წითლის სხვადასხვა შეფერილობა გახდება ნებისმიერი სტილისა და მოდელის აუცილებელი ატრიბუტი, მათ კი, ვისაც, წითელი ზედმეტად თვალს ჭრის, თუმცა არც მოდას უნდა ჩამორჩეს, შედარებით მშვიდი ტონი შეუძლია შეარჩიოს და მოკრძალებულად გამოიყენოს აქსესუარებში.

კონკურენციას წითელი ფერს მხოლოდ კრემისფერი გაუწევს თავისი მრავალფეროვანი ტონებით – ღია კავაოსფრით დაწყებული მუქი კარამელით დასრულებული. განსაკუთრებით საინტერესო კრემისფერის სხვადასხვა კომბინაცია ზამთრის სეზონზე იქნება, რაც ელევანტურობასა და მეტ მყუდროებას შესძენს ნებისმიერ სამოსს.

ბაკრაბა, მაქსანი, გუმბული

საკუთარი ადგილი დაიკავა 2024 წლის კოლექციებში ბუმბულმა, მაქსანმა და ბაკრაბამ, რადგან სწორედ მსგავსი დეკორატიული ელემენტები შემატევენ სიმსუბუქესა და გრაციას მელანქოლიურ და რომანტიკულად განწყობილ ქალბატონებს, რომლებიც მანამდეც ღრუბლებში დაფრინავდნენ.

სპიტიარი

ნებისმიერი ქალის გარდერობის აუცილებელი ატრიბუტი გახდება სვიტერიც, რომელიც სტილისა და დიზაინის მრავალფეროვნების გათვალისწინებით, შემოქმედებითი ძიებისა და თვითგამოხატვის ბრწყინვალე საშუალებად იქცა დიზაინერებისთვის. საერთაშორისო, 2024 წელს განსაკუთრებულ პოპულარობას ე.წ. პოლო-სვიტერები მოიპოვეს საყვლობე ელვამესაკრავით. მართალია, მსგავსმა სვიტერმა მე-20 საუკუნის 90-იან წლებში დაიპყრო მსოფლიო პოლიუმები, მაგრამ 21-ე საუკუნეში არა სპორტული სამოსის, არამედ წამყვანი მოდელის სტატუსით დაბრუნდება მოდის არენაზე. მომავალ წელს საბაზოდ კლასიკური მუქი ფერები ჩაითვლება, მათ კი, ვისაც კლასიკის გახალისება უნდა, თამამად შეუძლია შეუხამოს მუქი ფერის სვიტერი უკვე პოპულარულ წითელს ან პასტელის ფერის სამოსს.

რბილი ქსოვილი და ბუნებრივი

შეაქვამელია ზამთრის წარმოდგენა ქურქის გარეშე, რომელიც 2024 წელს ფაქტურის მრავალფეროვნებით გააკვირვებს მოდის მოყვარულებს, რადგან ერთნაირად მოდური იქნება როგორც ნატურალური, ისე სინთეტიკური და ეკოლოგიურად სუფთა ბუნების ქურქები, თუმცა, მომავალ წელს ქალბატონები არა მხოლოდ ტრადიციული ქურქების, რბილი და ფუმფულა პალტოების, არამედ ბუნებრივ განწყობილი ბლეიზერების და სვიტერების მოხდენასაც შეძლებენ.

აქსესორი მხარესა და ნაღვალ

როგორც ჩანს „ყველაფერი ახალი, მართლაც კარგად დაიწყებული ძველია“, რადგან 1980-იან წლებში პოპულარული სტრუქტურული მხრები, მომავალ წელსაც აქტუალური იქნება, მით უფრო, რომ მასიური მხრები პალტოებსა და ქურთუკებთან ერთად, კაბებს, სვიტერებსა და პიჯაკებსაც დაამზებენ.

გასული სეზონების უფროსი სილუეტებისა და ე.წ. „ოვერსაიზის“ სტილისგან განსხვავებით, მომავალი წელი ბევრად ქალური და ელეგანტური იქნება, რასაც პირველ რიგში ტანზე მომდგარი და წელში გამოყვანილი სამოსი გაუსვამს ხაზს, თუმცა არაა საჭირო გარდერობის ერთნაირად განახლება და ძველ სამოსზე უარის თქმა, რადგან ორიგინალური ქამრის მორგებითაც შეიძლება უფროსი სამოსისთვის ელეგანტური ფორმის მიცემა.

მეტალის ელემენტები

მეტალის ელემენტები და მეტალიზირებული ქსოვილი მთელი წლის განმავლობაში შეინარჩუნებს პოპულარობას, ამიტომ ქალბატონებს თამამად შეუძლიათ შეავსონ გარდერობი ვერცხლისფერი, ოქროსფერი მოდელებით და ყველა სეზონზე ერთნაირად იზრუნონ, მით უფრო, რომ საღამოს კაბების შემდეგ „მეტალიკმა“ ყოველდღიური სამოსი – ქურთუკები და ჟილეტები, შარვლები და მაისურებიც დაიპყრო. მას კი, ვინც შედარებით თავშეკავებულ სტილს ანიჭებს უპირატესობას და ზედმეტად ბრწყინვალს ერიდება, აქსესუარებით შეუძლია საკუთარ სტილში მეტალის ხაზგასმა.

„მრავალფეროვანი“ კომბინაცია

მართალია, ე.წ. მრავალფეროვანი სტილი შემოდგომა-ზამთრის ტრენდად ითვლება, მაგრამ 2024 წელს სამოსის რამდენიმე დეტალის კომბინაცია გაზაფხული-ზაფხულის სეზონზეც შეინარჩუნებს აქტუალურობას, თუმცა არ ღირს ზედმეტად თავის გამოდგმა და ყველა ფერის ერთდროულად მორგება, რადგან ამგვარ სტილს ერთი ფერის სხვადასხვა ტონის ან ერთი ფაქტურის რამდენიმე მოდელის შეხამება უფრო უხდება.

ღანივი

რა თქმა უნდა, თანამედროვე ქალის ყოველდღიური ცხოვრება წარმოუდგენელია კომფორტული დენიმის გარეშე, თუმცა მომავალი წლისთვის დიზაინერებმა მეტი მრავალფეროვნება შესძინეს ჯინსის კოლექციებს და ტრადიციულ შარვლებსა და ქურთუკებთან ერთად ქალბატონებს ამავე ფაქტურის მინი და მაქსი კაბების, პერანგებისა და კომბინეზონების, ჩანთების, კეპებისა და ჩექმების მორგება შესთავაზეს.

ვის რა მნიშვნელოვანი ცვლილებები და სიურპრიზები ელის 2024 წელს

პირჩიბი

პირჩიბი – მომავალ წელს პირჩიბის ნიშნით დაბადებულები ნამდვილად ვერ დაიკვირნებიან ცვლილებებით საქმიან ცხოვრებაში, რადგან ვერც დაწინაურებას შეძლებენ, ვერც თავბრუსხვევით ვარდის გაკეთებას, თუმცა არც მარცხი და სამსახურიდან დათხოვნა დაემუქვებათ. დრავალი წელი პირჩიბისთვის უფრო ფუნდამენტის შენების წელი იქნება.

პირადი ცხოვრება – დაქორწინებულ და დაწყვილებულ პირჩიბებს მეტი ყურადღების გამოჩენა მართებთ მეუღლეების მიმართ, რადგან სტაბილური საქმიანი ცხოვრებისგან განსხვავებით, ბევრად შფოთიანი და პრობლემური იქნება პირადი ცხოვრება, მეტიც, არაა გამორიცხული ხანგრძლივი ქორწინება დაშორებით დასრულდეს.

ლომი

პირჩიბი – ლომისთვის 2024 წელი განვითარებისა და კეთილდღეობის მომტანი იქნება. მართალია, ამ ნიშნით დაბადებულებს დიდხანს მოუწიათ ლოდინი, მაგრამ მომავალ წელს ერთნაირად აუნაზღაურდებათ მოთმინება. დღეობით „ან ახლა ან არასდროს“ ლომი ნებისმიერი სირთულის საქმეს შეეჭიდება და ყველა წამოწყებაში წარმატებული იქნება.

პირადი ცხოვრება – დაქორწინებულ ან დაწყვილებულ ლომებს მეტი მოკრძალების გამოჩენა და დროებით ამბიციებზე უარის თქმა მოუწევთ. ნაკლები იფიქრეთ საკუთარ თავზე და მეტად იზრუნეთ საყვარელ ადამიანზე, განეზღვრეთ ქათინაურებით და სასიამოვნო სიურპრიზებით, რადგან მხოლოდ ასე შეძლებთ პარტნიორის შენარჩუნებას, რომელსაც დიდი ხანია სხვისკენ უჭირავს თვალი. არ დატოვებთ უყურადღებოდ დრავალი არც მართებულ ლომებს, რომელთაც რომანტიკულ თავგადასავლებს და სამსახურებრივ რომანებს შესთავაზებს.

კალწული

პირჩიბი – განსაკუთრებით პერსპექტიული ქალწულის ნიშნით დაბადებულთათვის წლის პირველი ნახევარი იქნება, როცა მათ უნეტუალურობას, მონდომებას და პასუხისმგებლობას კოლეგებთან ერთად ხელმძღვანელებიც დააფასებენ, თუმცა ბევრად რთული აღმოჩნდა წლის ბოლო, როცა საქმიანი პარტნიორები ძველ შეთანხმებებს გააუქმებენ და ახალ, თქვენთვის ნაკლებად მისაღებ პარტნიორებს შემოგთავაზებენ. არ ღირს ემოციებს აყოლა და გადაწყვეტილების ცხელ გულზე მიღება, რადგან პარტნიორების უარით გასტუმრებას ყოველთვის მოასწრებთ.

პირადი ცხოვრება – 2024 წელს ყველაზე მეტად სწორედ ქალწულებს გაუმართლებთ, რადგან არა მხოლოდ წყვილებში მოიპოვებენ სიმშვიდესა და შარამონიას, არამედ მარტოხელეობაც შეძლებენ სერიოზული ურთიერთობის გაგმას.

სასწორი

პირჩიბი – 2024 წელს სასწორის ნიშნით დაბადებულებს მხოლოდ ნოვატორული აზროვნება დაეხმარება წინსვლასა და კარიერის განვითარებაში. მართალია, ნაკლებად მოგინდებათ მსხვერპლის გაღების და ზედმეტად თავის შეჩუქება, მაგრამ დაწინაურების სურვილი შეუძლებელს შეგადლებინებთ. ნუ გაღიზიანდებით, თუ კოლეგები თქვენს ჯუჯის სწავლებას შეეცდებიან, პირიქით მოისმინეთ და გაითვალისწინეთ გამოცდილი ადამიანების რჩევები, რადგან მათ მხოლოდ სიკეთე უნდათ თქვენთვის.

პირადი ცხოვრება – ბევრად გაუმართლებლად სასწორებს პირადი ცხოვრების მოწესრიგება, რადგან ისედაც ყველაფერი წესრიგშია აქვთ. დაქორწინებულები ჩვეულ რიტმში გააგრძელებენ ცხოვრებას, რადგან მათ მყუდროებას ვერაფერი დაარღვევს, მარტოხელეებს კი, ძველი ურთიერთობის აღდგენის შანსი ექნებათ.

მორიელი

პირჩიბი – მომავალ წელს მორიელის ნიშნით დაბადებულებს პირველ რიგში საქმიანი ცხოვრების გაღიზიანება, შესაძლებლობებისა და პრიორიტეტების განსაზღვრა მოუწევთ. არაა გამორიცხული რადიკალურად შეცვალოთ საქმიანობის სფერო და იქ მოსინჯოთ შესაძლებლობები, სადაც მანამდე არაფერი გესაქმებოდათ. არ შეუშინდეთ სირთულეებს.

პირადი ცხოვრება – ნამდვილი სასწაული მოხდება მომავალ წელს, რადგან მორიელი გულწრფელად აღიარებს ყველა ნაკლსა და შეცდომას, თუმცა სიამაყე არ მისცემს მათი გამოსწორების უფლებას.

რა უნდა გავაკეთოთ ღრუკონის გულის მოსაგებად, როგორი სილი უნდა გვქონდეს სუფრაზე და რატომ - 8 მანდარინი

სულ გლე ფელის ლურჯი კურდღელი მსტაფეტას ხის მწვენი ღრუკონს გადამცემს. საინტერესოა, რას მოგვითმის 2024 წელი, რა უნდა გავაკეთოთ ღრუკონის გულის მოსაგებად და მისი კომპლენსაციის მოსაპოვებლად.

აღმოსავლური კალენდრით ახალი წელი 2024 წლის 10 თებერვალს დაიწყება და 2025 წლის 28 იანვრამდე გაგრძელდება, მისი მფარველი კი, ჩინური ზოდიაქოს ყველაზე მისტიკური ნიშანი — დრაკონი იქნება, რომელიც ერთი მხრივ, სამიშროლო ძალაუფლებას, მეორეს მხრივ, სიმტკიცეს, სიძლიერეს, სიმდიდრეს სიმბოლოზირებს და მამაკაცურ ენერჯიას — იანს, სითამამესა და გამბედაობას, შეუპოვრობასა და ბრძოლის უნარს განასახიერებს.

ალხანიშნავია, რომ დრაკონის სტიქია ხე — ზრდასა და გან-

ვითარებასთან, მწვანე ფერი — პოზიტივთან, ბუნების ყვავილობასთან და ახალ ცხოვრებასთან ასოცირდება, 2024-ის ჯამი კი მ-ს უდრის, რომელიც არა მხოლოდ მარადიულობის, არამედ, პრაქტიკულობის და მატერიალური კეთილდღეობის სიმბოლოდაც ითვლება.

მოთავალ წელს ყველა საკუთარ თავზე გამოცდის დრაკონის გავლენას, რადგან მისი ძალაუფლება ყველა სფეროზე გავრცელდება. ნებისმიერი შედეგს ვახდეს იმ მასშტაბური ცვლილებების მონაწილე, რომლებიც რადიკალურად შეცვლიან სამყაროს. ამასთანავე, ყველამ მიეცება პოპულარობისა და კეთილდღეობის მოპოვების შანსი, რადგან ზეგავლელი დრაკონი ყველას უხვად გაუნაწილებს სიხარულსა და ბედნიერებას.

მოთავალი წლის მოქალაქეობა

მართალია, წლის დასაწყისში ადამიანები მეტწილად პოზიტიურად და ოპტიმისტურად განწყობიან, მაგრამ მხოლოდ მანამდე, სანამ წლის მმართველი ძალას მოიხერხებს და მოლოდინს გააყენებენ საკუთარ ძალაუფლებას. მარტი — ერთგვარი გარდამავალი პერიოდი, პოზიტიური ცვლილებების და უკეთესი მომავლის იმედის თვე იქნება, როცა ადამიანები „გარდისფერ სათვალეს“ მოიხერხებენ და ყველა წყენას, უსიამოვნებას აპატიებენ ერთმანეთს, შეყვარებულებს რომანტიკა გაუღამაზებთ ურთიერთობას, მიზნებსა და მიზნების მიხედვით პრაქტიკულობის განხორციელებას შეუდგებიან.

შევრად რთული იქნება ოქტომბრისა და ნოემბრის თვეები, როცა ადამიანების უმეტესობა ენთუზიაზმს დაკარგავს, მუდმივი ცვლილებები და ცხოვრების სწრაფი ტემპი კი, მათი ფსიქიკის სიმტკიცეს გამოცდის. პრობლემატიკა სამუშაო, დაძაბული ურთიერთობა პარტნიორებთან და გადაუჭრელი ფინანსური პრობლემები — სწორედ ამგვარი სინთულების დაძაბვა მოუწევთ ადამიანებს, რასაც ბევრი ვერ შეძლებს, უბრალოდ „დაიფხვება“ და ხელის ჩაქნევით ყველაფრისგან გაქცევას გადაწყვეტს, თუმცა, არ ღირს სასოწარკვეთა, უმჯობესია დროებით უკან დაიხიოთ, მცირე პაუზით ისარგებლოთ და განსაკუთრებულ მწვერვლებს თუ ვერ დაიპყრობთ, ის მაინც შეინარჩუნოთ, რაც მანამდე მოიპოვეთ.

თუ ყველა ვალს ახალ წელამდე გაისტუმრებთ და ბევრად უკეთესი, თუ საკუთარ ვალდებულებებს დაიბრუნებთ.

კვილი წლის გახილვა

მართალია, ბევრი მხოლოდ 31 დეკემბერს აქტიურდება, მაგრამ სინამდვილეში ახალი წლისთვის მზადება, ბევრად ადრე, ძველი წლის ვახილვებით და რამდენიმე საკვირეული რიტუალის შესრულებით იწყება, რათა ახალ ცხოვრებაში არ გავყვეს ძველი წყენა, დარდი და უიღბლობა.

პირველ რიგში, აუცილებელია დაზიანებული ნივთების გადამყვანა, სახლის დალაგება და გულდასმით გამოკვება, რათა გაწმინდოთ ძველი ნეგატიური ენერჯისგან და გაათავისუფლოთ ახალი პოზიტიური ენერჯისთვის. ამასთანავე, გაითვალისწინეთ, რომ ცოცხი აუცილებლად კარიდან კარამდე უნდა მოუსვას, რათა ზღურძლიდან გაიტანოთ ნეგატივი და უკან აღარ დაბრუნდეს. თუმცა, არ ღირს სახლის დალაგება 31 დეკემბერს, ისე, როგორც არ შეიძლება სარეცხის დარეცხვა, კერა ან თუნდაც ღირის მიკვრება. უმჯობესია „სამეურნეო სამუშაოები“ რამდენიმე დღით ადრე მოათავოთ.

ბევრს შესაძლოა მანაღრად მოეჩვენოს, მაგრამ მართლაც მნიშვნელოვანია ძველი წყენისგან გათავისუფლება და მზაობის წარსულში დატოვება, რადგან სახლის გაწმინდასთან ერთად, მისი პარტონიც უნდა „გასუფთავდეს“. დაივიწყეთ უსიამოვნებები, აპატიეთ შეცდომები ახლობლებს და მათაც მოიძიოთ მოუხადეთ, ვისაც თვლით, რომ თვითონ აქვს მოდიში მოსახლეობა. ამასთანავე, კარგი იქნება

ღრუკონის მასივი

მედიკალური დრაკონის, რომელსაც ყველაფერი ორიგინალური და ძვირადღირებული მოსწონს, დახვედრაც შესაფერისი უნდა მოუწყვთ, რადგან მართალია, უკმაყოფილებას არ გამოხატავს, მაგრამ არც დახმარებით შეიწყუბებს თავს, ასე რომ, ისევე თქვენს ინტერესებშია გრანდიოზული დღესასწაულის მოწყობა.

დამირი — საღვთისწაულო დეკორში ჩითელი ფერი დომინირებს, რომელსაც ჩინელები ბედნიერების, კეთილდღეობის სიმბოლოდ მიიჩნევენ. ამასთანავე, კარგი იქნება თუ ინტერიერის ფერადი გირიანდით და დრაკონის ფიგურებით, ორქვიდით და მანდარინის ხით მოათავოთ, რომელიც წარმატების სიმბოლოდაც დაგვხმარება. უმჯობესია, უარი თქვათ ხელოვნურ ნაძვის ხეზე, ტრადიციული ფიფქეში და მათგან კი, დრაკონის ფიგურები ჩაანაცვლოთ. თუმცა არ ღირს ზედმეტად თავის გამოდგმა, ავეჯის გადაადგილება და ერთიანად ყველაფრის გადაწობა, რადგან დრაკონს მომიჯნავე და სტაბილურობა უყვარს ზედმეტი ფაქტორების გარეშე.

ფორმირება და ნიშნები — ფორმირება — ერთ-ერთ ყველაზე გავრცელებული რიტუალია და ჩვეულებრივ, ბოროტი ძალების განდევნას ემსახურება, თუმცა წელს განსაკუთრებით აქტუალური იქნება ცეცხლოვანი დრაკონის შესახვედრად, ისე, როგორც ჩითელი ფარნები, რომლებიც 12 საათის შემდეგ სურვილის ჩაფიქრებით უნდა გაუშვათ, რადგან ჩინური ტრადიციით სწორედ ცეცხლი და კაშკაშა ჩითელი ფერი განდევნის ბოროტ ძალებს, თუმცა არც ენერჯიული მუსი-

კა უნდა დაივიწყოთ. მეტიც, რაც უფრო ხმა-მალალი იქნება მუსიკა, მით უფრო საიმედოდ დააფრთხობთ ავ სულს და გაუთავისუფლებთ დრაკონს გზას თქვენი სახლისკენ.

პირველი — საღვთისწაულო ვახილვა აუცილებლად უხვი და მრავალფეროვანი უნდა იყოს. შეარჩიეთ თეთრი სუფრა ოქროსფერი ორნამენტით, რომელსაც პირველ რიგში რვა მანდარინით დაამშვენებთ, რადგან სწორედ „რვაიანია“ წლის მთავარი რიცხვი. მართალია, მტაცებელი დრაკონი ნებისმიერ „მონადირე-მულ“ ცხოველს გემრიელად შეექცევა, მაგრამ განსაკუთრებით თევზი და ზღვის პროდუქტი ხიბლავს. ამასთანავე, კარგი იქნება თუ საღვთისწაულო ვახილვაში მთლიანად შემწვარი გოჭით შეავსებთ, რომელსაც მხოლოდ ახალი წლის დადგომის შემდეგ დაჭრით.

შეუცადეთ კერძები ანა მოძველებული, არამედ ახალი, ორიგინალური რეცეპტით და რაც მთავარია, პოზიტიური განწყობით მოამზადოთ, რომელსაც ახალი წლის დღეებშიც შეინარჩუნებთ. გაითვალისწინეთ, რომ ცეცხლოვანი დრაკონს ძალიან უყვარს ცხარე კერძები, ამიტომ გაანვიგნეთ ჩიქორსი და სუნელებით შენელებული პიკანტური სოუსებით, საღვთისწაულო მენიუს კულმინაციადა კი, ცომითა და ხორცილი მომზადებული კერძი აქციეთ, რომელშიც მონეტას დამალავთ, რადგან ისევე ჩინური ტრადიციის გათვალისწინებით, სწორედ მას უყვარლობს დრაკონი მთელი წლის მანძილზე, ვინც მონეტას იპოვს. გაითვალისწინეთ, რომ ხილი საღვთისწაულო მენიუში არა უბრალოდ დესერტი, არამედ „ნაყოფიერების კოდია“, ამიტომ მოიზარებთ ფორთოხალი, რომელიც მარაქის, თურქული (პომელო) — ოჯახის სიმტკიცის და მსხალი, რო-

მელიც ბედნიერების სიმბოლოდ ითვლება.

სადღესასწაულო მარადიურობი — საღვთისწაულო წვეულებას ყველაზე მეტად ჩითელი, თეთრი და ვერცხლისფერი, ატლასის ან სხვა მზრწყინავი ქსოვილის სამოსი მოუხდება აღმოსავლური ელემენტებით და ამავე ფერის აქსესუარებით. მართალია, წლის მფარველი მწვანე ფერისაა, მაგრამ მაინც არ ღირს დღესასწაულზე მწვანე და ლურჯი ფერების მორგება. ამასთანავე გაითვალისწინეთ, რომ სამკული აუცილებლად უხვად უნდა იყოს ინკრუსტირებული ძვირფასი ქვებით.

ძვირფასი ქვები — წლის თილისმა — ძვირფას ქვებსა და მინერალებს განსაკუთრებული ენერჯია აქვთ, რომელთა სწორად გამოყენების შემთხვევაში არა მხოლოდ იღბალსა და წარმატებას მოიზიდავთ, არამედ ბოროტებისგანაც დაცვით თავს. სწორედ ასეთი „ჭადონური ქვა“ — **მალაქიტი**, რომელიც ბუნების ენერჯიას განასახიერებს და საკუთარ თავზე ნეგატიური ენერჯის აღებით დაიცავთ ავი თვალისგან. დრაკონის წელს მალაქიტი არა მხოლოდ შემოქმედებითი პოტენციალის რეალიზებაში, არამედ სიყვარულის მოძიებაშიც დაგვხმარება, რადგან სწორედ ის დაკუთრებული სიყვარულსა და ერთგულებას. **საფირონი**, რომელიც სიკეთის სიმბოლოდ ითვლება, შურისგან, აგრესიისგან დაიცავთ და არა მხოლოდ სიმშვიდეს და მოთმინებას შეემატება, არამედ საკუთარი ნეგატივის დაძაბვასა და საუკეთესო თვისებების წინა პლანზე წამოწევაშიც დაგვხმარება, **აპატივისტო** კი, რომელიც ენერჯიკულად ერთ-ერთ ყველაზე ძლიერ ქვად ითვლება, ინტუიციას გაგივითარებთ, გონებას „გავისუფლებთ“ და ზედმეტი განცდებისგან გაათავისუფლებთ.

ჩიბუალაბი

სახალწლო რიტუალები, რომლებიც ათწლეულების მანძილზე ყალიბდებოდა და თაობიდან თაობას გადაეცემოდა, დღეს დღესასწაულის ერთ-ერთი მთავარი შემადგენელია და პირველ რიგში მათთვისაა საინტერესო, ვისაც არა უბრალოდ ახალი წლის სწორად შეხვედრა, არამედ დიდი ხნის ოცნების ასრულება და კეთილდღეობის მთელი წლით დაგეგმვა უნდა.

ფინანსური რიტუალები — პირველ რიგში, ჩაუდეთ ოჯახის ყველა წევრს საფულეში მსხვილი კუპონი, რომლის შენახვა მართალია, მთელი 21 დღე მოგიწევთ, მაგრამ მაინც არ ღირს დაწერილობა, რადგან რასაც დრაკონისთვის გაიმეტებთ, იმასვე დაიბრუნებთ. მართალია, მონეტის იქნება კუპონების საღვთისწაულო სუფრაზე, ყველა თვეშიც ქვეშ დადგმა და ჩითელ სასაჩუქრე წინადაც ჩადგმა, რამაც წესით მთელი წელი სტაბილური შემოსავლი უნდა უზრუნველყოთ.

ახალ ნაძვის ხეს თუ ვერ შეიძენთ, ეცადეთ ტოტემი მაინც მოიმზაროთ, რომელთაც ოქროსფერი და ვერცხლისფერი სათამაშოებით, კანფეტებით, მსხვილი კუპონებით და ვერცხლის ქაღალდით (იგივე ფოლგამი) გახვეული მონეტებით დაამშვენებთ.

სასიყვარულო რიტუალები — ოჯახურ იდილიას და კეთილდღეობას ახალი წლის დამეს დანთებული შვიდი მწვანე სანთელი მოგიტანს, მან, ვისაც მომავალ წელს სიყვარულის პოვნა უნდა, აუცილებლად ჩითელი გულის ფორმის სათამაშოებით უნდა მორთოს ნაძვის ხე, გოგონამ კი, რომელიც გათხოვებას ნატრობს, შვიდ ბავშვს უნდა გაუკეთოს საჩუქარი, თუმცა რიტუალი მხოლოდ იმ შემთხვევაში გაამართლებს, თუ ბავშვები არა ახლობლები, არამედ უცნობები იქნებიან.

რიტუალები მარაგების მოსაზიად — ქაღალდზე სურვილების ჩამოწერის, დაწერისა და ფერადი მარაგებისგან ერთად მონეტების რიტუალი, სანამ საათი 12-ს ჩამოშვანამდე — ყოველთვის პოპულარობით სარგებლობდა და წელსაც აქტუალური იქნება, მით უფრო, რომ გამოცდილი ადამიანები ირწმუნებიან, თითქოს რიტუალი მართლაც ამართლებს, უბრალოდ ყველა პირობის შესრულება ძალიან რთულია. ამასთანავე, ამზობენ, თითქოს მამავალი წელი მისთვის იქნება ყველაზე იღბლიანი, ვის მოვალსაც მამაზნუნის ბოლო წვეთი შეავსებს, ბედნიერებას კი, ის ოჯახი დაიბეგვებს, ვისაც პირველ იანვარს მგველედ შეძლებული და საჩუქრებით დახუნძლული მამაკაცი ესტუმრება.

უიღბლობის გასტუმრების და წარმატების სახლში მოპატიჟების საუკეთესო საშუალება — სახლის ყველა ფანჯრის გაღება ზუსტად 12 საათზე, მომავალი წლის მთავარი თილისმა კი, რა თქმა უნდა, ხის დრაკონის ფიგურა ან ძვირფასი სამკული — დრაკონის ბროში და კულონი იქნება, რომელიც უხვად ავავსებთ მარაქით.

მშვიდობით კვლო, უფრო მშვიდობით ახლო!

სადღესასწაულო განწყობა ეპროკაში

კოლმარი, კოპენჰაგენი

პადონურ სამყაროს ემსგავსება შობის დღესასწაულზე „პატარა ვენეცია“ წოდებული კოლმარის, რომელსაც განსაკუთრებულ ატმოსფეროს სხვადასხვა ფერის ფანჯრებით განათებული ქუჩები და არხები, მათ გაყოლებამდე ჩამწკრივებული ფაფურკული სახლები, უძველესი ეკლესია და რა თქმა უნდა, კოიფუს დახურული ბაზრობა მატებს, სადაც უამრავი სუვენირის, ნუგზარისა და ფრანგული ლიქიორის შეძენა შეიძლება.

სამომლო ზღაპარს ჰგავს კოპენჰაგენში, „ტივოლის ბაღებში“ მოწყობილი სამომლო ბაზრობაც, რადგან 2 ათასამდე ფერადი ვირლანდა და უზარმაზარი ნაძვის ხე, პარკში მოხეტიალე ელფები და თავად თოვლის ბაბუა, რომელსაც დანიაში „იულეტომტეს“ უწოდებენ, მართლაც საოცარ ატმოსფეროს ქმნიან. სხვათა შორის „ტივოლი“ ევროპის უძველესი გასართობი პარკია, რომელიც 1843 წელს გაიხსნა.

ტრინტო, ედინბურგი

იტალიური ღვინის არომატიკა გაუღვინებელი ტრენტოს სამომლო ბაზრობა, სადაც ტრადიციულ სამომლო კერძებთან ერთად საუკეთესო ღვინის დაგემოვნებაც შეიძლება, რადგან იტალიის ჩრდილოეთ რეგიონში ტრენტინო-ალტო-ადიჯემ, სწორედ შუშუნა ღვინის საუკეთესო სახეობების, მათ შორის შარდონესა და პინო-ნუარის წარმოებით ვითარდება სახელი.

ედინბურგში კი, ტრადიციულ შოტლანდიურ ბაზრობასთან ერთად, რომელიც მეტწილად დახვეწილი სამკაულით ვაჭრობს, რადგან შოტლანდიელებს ჯერ კიდევ

წინაპარმა კელტებმა გაუთქვეს სახელი როგორც დახელოვნებულ იუველიერებს, გერმანული ბაზრობაც იმართება, რომლის მთავარ სიამაყედ ხელნაკეთი ნაძვის ხის სათამაშოები და სადღესასწაულო მორთულობა ითვლება, შოტლანდიური ვისკის და ნაციონალური კერძის – შავისის დაგემოვნება კი, არა მხოლოდ ბაზრობებზე, ერთად მთელ ქალაქში შეიძლება.

სტოკჰოლმი, პრაღა, ბუდაპეშტი

სტოკჰოლმის ისტორიულ ნაწილში – სტორტორგეტის რაიონში, სამეფო სასახლესთან მოწყობილი ბაზრობა, ადგილობრივი ოსტატების ხელნაკეთი სუვენირებითა და ნაციონალური დელიკატესებით ანგზივრებს სტუმრებს, თუმცა ყველაზე საინტერესო და სახალისო მაინც ბაზრობის ტერიტორიაზე მოწყობილი კვესტური თამაშია „გაიყანი ძველი ქალაქი“.

პრაღის სამომლო ბაზრობაზე, რომელიც კლასიკური ევროპული ბაზრის ტრადიციების დაცვით იმართება, ისე როგორც საუკუნეების წინ, დღესაც შეიძლება ხისა და ჩალის ნაძვის ხის სათამაშოების შეძენა, თაფლაკვების, თხილის ორცხობილას და ცხელი ღვინის მიწოდება, რომელიც სამომლო ბაზრობის აუცილებელი ატრიბუტია.

ბუდაპეშტში, ვერეშმარტის მოედანზე მოწყობილი ბაზრობა სამომლო მელოდიებით, ახლად გამოქვეყნებული ფუნთუშებითა და დარჩინის სურნელით ქმნის მთელ ქალაქში სადღესასწაულო განწყობას, მით უფრო, რომ მეზობელი ქალაქებისგან განსხვავებით უნგრეთის დედაქალაქი მთელი დამე მასპინძლობს სტუმრებს, რომელთაც სხვა კერძებთან ერთად ტრადიციული ცხარე სოსისით, ვაშლის შტრუდელით და გლინტჰაინით უმასპინძლებს.

ვის რა მნიშვნელობანი ცვლილებები და სიურპრიზები ელის 2024 წელს

მშვიდობანი

პარიზი – საუკეთესო პერიოდი მშვიდობის ნიშნით დაბადებულთათვის წლის დასაწყისი იქნება, როცა მოზღვავებული ენერჯის ფონზე თვითონაც დაიჭერებს და სხვასაც დააჯერებს, რომ მთების გადაღმა შეუძლია. მაქსიმალურად გამოიყენეთ წლის პირველი ნახევარი მაისის თვემდე, განიხილეთ ახალი პროექტები და დასახეთ სამომავლო გეგმები. ნაკლებად გამართლებს ბაფხული, შემოდგომაზე კი, თქვენი პასიურობით გათამამებული კონკურენტები გაიძულებენ ლიდერის პოზიციის დათმობას.

პირადი ცხოვრება – დაქორწინებულ და დაწყვილებულ მშვიდობანებს ოჯახში მატება ელით, მათ კი, ვინც მარტოა, დროა მატებაზე დაფიქრდეს და ოჯახის შექმნაზე, რადგან 2024 წელს დრაკონი სწორედ მყარ ოჯახს და მტკიცე ურთიერთობას წაახალისებს.

თხის რაჰა

პარიზი – მართალია, თხის რქის ნიშნით დაბადებულთა უმეტესობა სხვა ქალაქში ან ქვეყანაში გადაწყვეტს გადაბარგებას, ამიტომ აქტიურად შეუდგება ახალი სამსახურის ძებნას, მაგრამ დრაკონი ნაკლებად მოიწონებს მის გადაწყვეტილებას და მაქსიმალურად შეაფერხებს ყველა წამოწყებას. უშუალოდ მოგზაურობა შემდეგი წლისთვის გადადეთ და ისევ ძველ სამსახურს დაუბრუნდეთ.

პირადი ცხოვრება – ნაკლებადაა მოსალოდნელი ცვლილებები თხის რქის პირად ცხოვრებაშიც, თუმცა, სასიამოვნო სიურპრიზი ელის მეუღლისა ან პარტნიორისგან, რომელიც ხანგრძლივი ურთიერთობის მიუხედავად მაინც შეძლებს მის გავიწვევას რომანტიკული ვახშმის მოწყობით. არ გაუმართლებთ არც მარტოხელა თხის რქებს, რადგან თავმჯდომარეები რომანების მიუხედავად, მაინც ვერაფრისთან შეძლებენ სერიოზული ურთიერთობის გაბმას.

მეჩხეული

პარიზი – მეჩხეულის ნიშნით დაბადებულებს დრაკონი არა მხოლოდ სერიოზულობის და პასუხისმგებლობის გამოჩენას, არამედ გამოფხიბლებას და აქტიურად მოქმედებასაც აიძულებს, რადგან კომფორტული სტაბილურობა, რომელიც სამსახურში მოიწყვეთ დიდი ხანია სტაგნაციის დამსგავსა. დროა, გაიღვიძოთ და ხმამაღლა განაცხადოთ საკუთარი შესაძლებლობების შესახებ.

პირადი ცხოვრება – დაწყვილებულ მეჩხეულებს მეტი ლოიალურობის გამოჩენა მართებთ, დროა ისწავლოთ პატიება და მისცეთ საყვარელ ადამიანს შეცდომების გამოსწორების შანსი, რადგან უშეცდომო არავინაა, მარტოხელა მეჩხეულებს კი, პარტნიორების მიმართ მოთხოვნების გრძელი სის შემოკლება მოუწევთ.

თაჯაზი

პარიზი – მეტი მონდომებისა და ენთუზიაზმის გამოჩენა მოუწევთ თევზების ზოლიაქოს ნიშნით დაბადებულებს, რადგან წლების განმავლობაში გაზარდებულელებს, ძალიან გაუჭირდებათ მობილიზაცია და დრაკონის მიერ შეთავაზებული გამოწვევების დაძლევა. ნუ შეუშინდებით სიხალეებს, რადგან ნებისმიერი ცვლილება, მათ შორის ნეგატიურიც – გამოცდილებაა, რომელიც აუცილებლად გამოგადგებათ მომავალში. არ ღირს მნიშვნელოვანი საქმეების გადადება, რადგან წლის ბოლოს ყველა გადადებული პროექტისთვის ერთად მოგთხოვენ პასუხს.

პირადი ცხოვრება – სერიოზული გამოცდა ელით თევზებს პირად ცხოვრებაში, რადგან დრაკონი პირველ რიგში მათ ერთგულებას შეამოწმებს. დაწყვილებულ თევზებს მეტი გულწრფელობის გამოჩენა მართებთ საკუთარ თავთან, აღიარეთ შეცდომები და ნუ ეცდებით ყველაფრის პარტნიორისთვის გადაბრუნებას, რადგან უმჯობესად თავდასხმას პასუხიც შესაბამისი მოჰყვება და ისევ თქვენ დაზარალებებით.

აღმოსავლური ჰოროსკოპის რამეა ნიშანს გაუმარტლებს ყველაზე მეტად

მართალია, საერთო ჯამში ხის მშვანე ღრაკონი მშვიდი და აუღელვებელი იქნება, მაგრამ მოგვიერთ ნიშანს სიხარულსა და წარმატებას მოუტანს, მოგს კი, სირთულეებით გამოცდის.

შობისა – დრაკონი და ვირთხა დიდი ხანია მეგობრობენ, ამიტომ ჰოროსკოპის ეს ნიშანი საქმიანობის ყველა სფეროში წარმატებული იქნება.

ხარი – მრავალსაუკუნოვანი კონკურენცია ხარსა და დრაკონს შორის სწორედ 2024 წელს მიაღწევს პიკს, ამიტომ ხარს სერიოზულ ბრძოლაში მოუწევს ჩაბმა, რათა საკუთარი ადგილი მოიპოვოს მზის ქვეშ.

მეფხი – საუკეთესო საჩუქრად ვეფხვისთვის საიმედო მეგობრები და პარტნიორები გახდებიან, ვისთან ერთადაც გრანდიოზული წარმატების მიღწევას შეძლებს.

პურდელი (კატა) – ვარშემომყოფებთან საერთო ენის მოძიება და საქმეში წარმატება მხოლოდ პურდელის მოქნილობასა და დათმობის უნარზე იქნება დამოკიდებული.

დრაკონი – რა თქმა უნდა, 2024 წლის ფავორიტი თავად დრაკონია, რომელსაც ყველაზე მეტად გაუმართლებს, რადგან მთელი წელი საინტერესო მოვლენებითა და ახალი ნაცნობობით იქნება დატვირთული.

გველი – დრაკონის მონათესავე გველს წარმატების მისაღწევად და ავტორიტეტის მოსაპოვებლად თანდაყოლილი სიმტკიცისა და მოთმინების გამოჩენა მოუწევს.

მხეხი – ზოლიაქოს ამ ნიშანს ნაკლებად სწყალობს დრაკონი, ამიტომ უკეთესი იქნება თუ 2024 წელს ჩრდილში

დარჩება და ნაკლებად იაქტიურებს.

მხეხი (თხა) – წელი მხოლოდ იმ შემთხვევაში იქნება წარმატებული თუ ცხვარი მეტ მოკრძალებას, თავშეკავებას გამოიჩენს, უარს იტყვის კაპრიზებზე და სხეულივით იმრობებს.

მაიშენი – მობილური და ენერგიული მაიშენი ყოველთვის ახერხებს დრაკონის გახალისებას, ამიტომ მისი მფარველობითაც უპირობოდ სარგებლობს, თუმცა წელს მეტი გონიერების გამოჩენა და ჩვეულ გაქნილობაზე უარის თქმა მოუწევს, რათა კეთილგანწყობის ნაცვლად რისხვა არ დაიმსახუროს.

მამალი – დრაკონის „მუმულიანი ანალოგი“, რომელსაც ხშირად ადარებენ ხასიათის თავისებურებების გამო, სწორედ ამ უპირატესობით ისარგებლებს და მთელ წელს საკუთარ სურვილებს მოარგებს.

ძალი – მართალია, თავნება ძალი წლის დასაწყისში ძალიან გაუჭირდება და არ მოინდომებს დრაკონის წესების მიღებას, მაგრამ მალე დაიხვეს უკან და მორჩილად გააგრძელებს საქმის კეთებას.

შახი (ღორი) – საკმაოდ ნაყოფიერი იქნება წელი ტახისთვის, მთავარია ზედმეტად არ გაიტაცოს საკუთარ თავზე ფიქრმა და ახლობლებზე ზრუნვისთვისაც გამოიხსოს დრო.

ქართველი ხალხის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაული

პოლიტიკური თვალსაზრისით ისედაც მრისხანე 2023 წლის მიწურულს საზოგადოების მორიგი აღშფოთება ევროკავშირის დროშის დაწვის გამო ერთი პარტიოტი ქართველი მიჯის დაპატიმრება-გასამართლებამ გამოიწვია. უფრო კონკრეტულად, აღშფოთების საგნად იქცა სასჯელის ზომა, თავისუფლების აღკვეთა 6 წლის ვადით (ექვსი წლით!), რაც ამ მიჯის სასამართლომ შეუფარდა.

სამართლიანობისთვის უნდა ითქვას, რომ ხელისუფლების ქრონიკულად მოძულეთა გარდა, აღშფოთებულთა რიგებში საზოგადოებისათვის ფრიალ პარტიკულად ადამიანებაც აღმოჩნდნენ. მესმის მათი – ვიღაცის დროშის დაწვისთვის ქართველი ახალგაზრდა პარტიოტი მოქალაქის ექვსწლიანი პატიმრობა მართლაც სისასტიკედ ჩანს. მით უფრო, რომ აღმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის თანახმად (მუხლი 174, 18): 1. საჯარო დაწესებულების მიერ აღმართული/გამოფენილი ევროშის კავშირის, ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციის ან სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის, რომლის წევრიც არის საქართველო, ოფიციალური სიმბოლოს შეზღავანა ან საჯარო დაწესებულების მიერ აღმართული/გამოფენილი იმ სახელმწიფოს, რომელთანაც საქართველოს აქვს დიპლომატიური ურთიერთობა, დროშის ან გერბის შეზღავანა/გამოიწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 1 000 ლარით. აქვე მინდოდა დამეგუგუნებინა, ძირს სასტიკი მთავრობა,

თავისუფლება დროშების დამწველ კაი მიჯებს-მეთქი, მაგრამ მოდი, მანამდე ვნახოთ, ამგვარი დანაშაულისთვის რას ითვალისწინებს დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსი (მუხლი 187, ნივთის დაზიანება ან განადგურება):

1. სხვის ნივთის დაზიანება ან განადგურება, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია, – ისჯება ჯარიმით, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ასიდან ას ოთხმოც საათამდე, გამასწორებელი სამუშაოთი, ვადით ერთ წლამდე, შინაპატიმრობით ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე ან თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთიდან ხუთ წლამდე.
2. იგივე ქმედება, ჩადენილი: ა) ცეცხლის წაკიდებით, აფეთქებით ან სხვა საყოველთაოდ საშიში საშუალებით; ბ) არაერთგზის; გ) ჯგუფურად, – ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამიდან ექვს წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

გეთანხმებით, ამ კანონის მიხედვითაც პარტიოტი ანტიდროშისტიკისთვის სასამართლოს სამართლიანი, კანონის სრულიად შესაბამისი, მაგრამ მაქსიმალური სასჯელი გამოუტანია. ასე რომ,

საბაში ანტისამთავრობო შეძახილებისთვის ჯერ კიდევ ძალაშია. ვფიქრობ, საინტერესოა, რატომ უნდა მისულიყო სასამართლო ამგვარ მართლაც საჭიკოვანო გადაწყვეტილებამდე.

პასუხი ამ კითხვაზე, სამწუხაროდ, საკმაოდ ტრივიალურია. ევროპული ზღაპრებით იქნებ არც მე ვარ მოხიბლული, მაგრამ თუ დღევანდელ მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენებს გავითვალისწინებთ, პროტესტის ნიშნად ევროკავშირის სიმბოლოს საჯაროდ დაწვა მიმართული არამართო მისი, არამედ საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესების წინააღმდეგე უფრო გასაგებად რომ ვთქვა, ეს არის საქართველოს, ქართველი ხალხის წინააღმდეგე მიმართული დანაშაული და არაფერი აქვს საერთო „ქონების განადგურებასთან“ (რაც თავის მხრივ, ხუთ წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს).

რასაკვირველია, სასამართლოს შევძლო უფრო კლიოლური განაჩენის გამოტანა, თუმცა, სავარაუდოდ, ამით კიდევ უფრო წააქეზებდა იმ ბუჩქებში მოხიბვით კლანს, ვინც ეს უბირი მიჯი აცდუნა და ექვსი წლით ციხეში გაისტუმრა. ბოდიშის მოხდით, იმ ციხეში გამოკეტილი მიჯის, მისი ალალე, გულმრწყვილო და თაღლითი დამცველების გასაკონად გავიმეორებ – ხელისუფლების პოლიტიკისა და, თუნდაც, ევროკავშირისადმი პროტესტის ნიშნად, „მოლოტოვის კოქტეილებით“ ადამიანების სასიკვდილოდ გაშვება და დროშებისთვის ცეცხლის წაკიდება აუცილებელი სულაც არ არის. ამისთვის გაცილებით უფრო ცივილიზებული, არგუმენტების მომგვლივებით გაჯერებული საშუალებებიც არსებობს. მაგალითად, საჯარო პოლემიკა კანონების მსოფლიო ადამიანების მონაწილეობით. ან, მცირე ხნით ჩაფიქრება რაიმე ურავარტოული გადაწყვეტილების მიღებამდე. ვულუბრყვილო „პარტიოტების“ დიდი ხნით პატიმრობისთვის გამოტყუებულ სწორედ ამ მართივი ჭეშმარიტების უკოდინარობის ბრალია.

თეიმურაზ ძორიძე

რა გაღაგვსდა წლეულს, რას გვიჩაღის მოგაგვლი...

რამდენიმე დღეს და დასრულდება საქართველოს უახლეს ისტორიაში თავისი მნიშვნელოვანი ბამორჩეული 2023 წელი. მიინს რა ბამორჩევის მას XXI საუკუნის უკვე ბანვლილი წლებიდან როგორც ქვეყნისთვის, ისე ჩვენს თანამემამულეთათვის და არნახულად მომარაგებულ უსხოელთათვის, რომელთაგან კალიან ბეჭიტი საქართველოში თავშესაფრის კახანაშია ჩამოსული? აი, ეს ბახლავთ ერთი იმ კითხვათაგან, რომლითაც ექსპრეს-ბამოკითხვისას საახალწლოდ მივმართეთ რამდენიმე შემთხვევით შერჩეულ რესპონდენტს. მეორე კითხვა კი მოლოდინს, დამდეგ წელს სამომავლო გეგმებს ეხებოდა.

მასტანგ სოფრომამე, ინდემწარმე, 46 წლის: – თქმა არ უნდა, 2023 წელი საქართველოს ახალ ისტორიაში ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი წელია, რადგან როგორც იქნა „შედეგით იმ ლიანდაგზე“, რომელმაც ახლა ყოველგვარი დიდი შეფერხებების გარეშე უნდა მიგვიყვანოს დასახულ მიზანამდე – თავისუფალ ევროპულ ხალხთა ამქარში საკადროსი, ღირსეული ადგილის დაკავებამდე და იქ დამკვიდრებამდე. ეს, ცხადია, 2023 წლის (და არა მარტო!) ყველაზე ღირსშენიშნავი სასიხარულო ამბავია. ვულოყავ ამ დიდებულ საქმეს ყველა ჩვენს თანამემამულეს – რომ იტყვიან, შინ და გარეთ!

რაც შეეხება პირადად ჩემს საქმიანობას, არსებული ვითარების გათვალისწინებით, ყველაფერი მეტ-ნაკლებად რიგზეა, ოჯახის წევრები მხნედ მყვანან და ყველანი თავიანთი საქმეებით არიან დაკავებული, რის გამოც უდიდეს მადლობას ვწირავ უფალს და მომავალსაც იმედინად გაცქერი!

ნანა ლაბაძე, ეკონომისტი: – 2023 წელი უდავოდ დიდი მიღწევის წელია – საქართველომ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი მიიღო, რომლის საშუალო მიღწევა ერთი რომ ჩვენი უსაფრთხოების გარანტია იქნება, მეორე კიდევ მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის საგრძობლად გაუმჯობესებას მოგვითანს, რაც ჩემი აზრით, ყველა ხელისუფლების უპირველესი საზრუნავია. სხვა მხრივ, სამსახურის კმაყოფილი ვარ, კარგი კოლექტივი გვყავს, მეუღლეს მუშაობს, ბავშვები სწავლობენ, მათ მოვლა-პატრონობაში ჩვენი მშობლები გვეხმარებიან.

მია კვიციანი, მოქალაქე, 75 წლის: – 2012 წლის შემდეგ, 2023-ისინარი მნიშვნელოვანი წე-

ლი, ჩემი აზრით, არ ყოფილა. სიმართლე გითხრათ, იმედი მქონდა, რომ თუკი საქართველო კანდიდატის სტატუსს მიიღებდა, მეგონა, რომ „ქართული ოცნების“ კრიტიკის მდგომარეობის მხრიდან ტალახის სროლის უბიძგურესი პროცესი მთლად თუ არ მოისპობოდა, მისი ინტენსივობა მაინც საგრძობლად მოიკლებდა, მაგრამ, რასაც მათი „ნაგავიბიებით“ ვუქვეყნებ და ვისმენ, უნამუსოების ზღვრებამდე კი სცილდება! როგორც ჩანს, მართლაც „არ გათვითვალისწინებულა“ რაც უნდა ხეხო ქვემოთა! – ამ ადამიანებს ხელისუფლებამ მოსვლა იმდენად ცხოველურ დონეზე აქვთ გააძღარი, რომ შანითაც ვერ ამოჩვენებ!

დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, ჩვენში, სამწუხაროდ, სოციალური წყობის „ხოც-მეტევის“ (მაგალითად, კომპარტიის რაიკომის) მოსპობის შემდეგ, გვერი ისეთი ინსტიტუციაც მოისპო, ყოველ შემთხვევაში, სახელმწიფო მხარდაჭერა დაკარგა, რომელსაც დანერგვა კი არა, გარკვეული „შეკეთება“ (ისიც ხშირად მხოლოდ კოსმეტიკური) სჭირდებოდა. მე, ცხადია, პირ-

ველ ყოვლისა, ხელოვნების დარგზე მაქვს ლაპარაკი. ახლა კი ხშირად გვერი რამ მხოლოდ მაგანთა პირადულ მერკანტილურ ინტერესებსა და სრულიად არამართივითაა მოხდა თანხედგაზე დამოკიდებული, რაც დასანანი. **რამაზ გაბუნაძე, 58 წლის, არქიტექტორი:** – როცა ოჯახში მშვიდობაა, ადამიანს აუცილებლად გინდა, რომ საზოგადოებაშიც და ქუჩაშიც ურთიერთობებში მარტოხილი იყოს, რასაც, სამწუხაროდ, წლების განმავლობაში ვერ მივაღწიეთ. მეტყ: ტელევიზიები – რომელიც გნებავთ ჩართეთ! – საომარი შეტაკებების, ხალხის დარღვევის, ტერორისტული სისაძაგლეების „ცოცხალ“ სურათებს გადმოსცემენ, რომელთა ნახვა ისევე აღარ გვიკვირს, როგორც ის ამბავი, რომ უცხოეთში გამართული საინტერესო საფეხბურთო შეხვედრების სანახავად სოფელ პანტიანის მიდამოებში წასვლა და იქ გათოშვა აღარაა საჭირო: მოკლათითი საკუთარ ტელევიზორთან და უცქირო რამდენიც გინდა! ამას, ცხადია, ხალხის მასაში ერთგვარი ნიჰილიზმი და გულგრილობა გააჩნა, რაც ყოველდღიურ ყოფაში დღითიდღე საგრძობი ხდება.

2023 წლის მოვლენებს შორის, რასაკვირველია, საქართველოსთვის ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებას გამოვეყოფი, მაგრამ, ჩემი აზრით, მსოფლიოს მასშტაბით გაცილებით მნიშვნელოვანია ისრავლ-პალესტინის ომის დაწყება და რუსეთის მიერ უკრაინის ტერიტორიის დიდი ნაწილის მიტაცება! საერთაშორისო თანამეგობრობის ერთობლივი ძალისხმევაც სწორედ ამ კონფლიქტების თუნდაც „ცხელი დამპირების“ განულებებზე, შემდეგ კი სრულ განეიტრალეზებზე უნდა იყოს მიმართული.

ლია ხომეშიძე, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტი, 18 წლის: – ამ უამად ჩემი პირველი სტუდენტური სესიის ცივი-ცხელეების დღეებია... მთელი ყურადღება მეცადინეობაზე მაქვს გადატანილი, ტელევიზორის საცქერლად და, მითუმეტეს, კომპიუტერ-

ში თამაშებით გასართობად ანდა მეგობრებთან საურთიერთობოდ დრო ნამდვილად არ მაქვს. ისე კი, წლებადელი ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენები ნამდვილად საქართველოს მიერ სტატუსის მოპოვება და ისრავლზე ჰამასის თავდასხმა იყო.

ლევან მამისთვალო, 69 წლის, პენსიონერი: მომავალ წელს არჩევნებია, რაც ძალიან დიდი ამბავია ქვეყნისთვის. მე არა ვარ პოლიტიკის დიდი მოყვარული კაცი, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ არ მაინტერესებს რაც ხდება ჩემს ქვეყანაში და მსოფლიოში. ძალიან დაძაბული მდგომარეობაა, რომელიც ყოველ წელს უფრო მეტად რთულდება და ასე უსასრულოდ რომ ვერ გაგრძელდება, ნაღია! ამიტომ გონს უნდა მოვგონ, ვისაც ამის ძალაუფლება აქვს! პირველ რიგში, ვეულისხმობ რუსეთს, ამერიკას, ისრაელს, არაბეთის ქვეყნებს. ისეთი მდგომარეობაა, რომ მთელი მსოფლიო შეიძლება ერთ დღეში აიროს. ამიტომაცაა სწორედ რომ ჩვენ საკუთარ სახლში მაინც უნდა გვექონდეს მშვიდობა, საჭიროა პოლიტიკოსებმა – ოპოზიციამაც და პოზიციამაც! – გონიერება გამოიჩინონ და მთელი დრო ერთმანეთისთვის ტალახის სროლას კი არა მოანდომონ, არამედ საქმის ხალხის საკეთილდღეოდ წარმართვაზე იფიქრონ.

სამწუხაროა, რომ ამანამ მინვს ლაპარაკი საახალწლოდ. მაგრამ, არ შამიძლია ჩემი (და არა მარტო ჩემი) გულისმკვიშილი არ გამოვთქვა: ხალხმა დიდად არაშინ ფიქრობს! სხვა შემთხვევაში, ჩემი (და არა მარტო ჩემი) საშინოდ დანაშაულები ბარტო 20 ლარი არ იმწარმო, აბა, ნახეთ, დავუშვათ ამასავსე იმამბავს, დამსახურებული საკომპენსაცია ხალხი კი, ვინც მთელი ცხოვრება პატიმრობაში იმწარმო, ახლა კავშირებს ვენივს ვიდვამ! სირცხვილია!

ირა ჩხევიანი, კომერციული სტრუქტურის პროგრამისტი, ხანკოვანი დევიდი, 28 წლის: – საქართველოში ჩამოვდილი და ამით თავს ვუშვლები. ეს ჯერ კიდევ შარშან იყო. მე და მეუღლეს სამი მცირეწლოვანი შვილი გვყავს და მე მინდა უდიდესი მადლობა ვუთხრა ქართველ ხალხს იმ სიბრძნისთვის, რომელითაც აქ დავგვხდნენ! უკრაინაში ყოველთვის ვიცოდით, რომ ქართველები ერთ-ერთი გამოჩენილი, სიკეთის მატარებელი ხალხია, მაგრამ ჩვენ თავზე ვანკდილობა ყველაზე დიდ მოლოდინს გადააჯარბა!

გილოყავთ ევროკავშირის კანდიდატის სტატუსის მინიჭებას და იმედი მაქვს, რომ უკრაინა და საქართველო გაერთიანებულ ევროპაშიც ერთმანეთის გვერდგვერდ იქნებიან მუდამ. დიდება უკრაინას! დიდება საქართველოს! დიდება მეგობრობას!

ჩაიწერა
ოთარ ტურაპალიძე

უზანბი დალალიუზვილი – სამაგალითო მამულები

ნესტორ დალალიუზვილის შთაგონებით სირიის წმინდა ნიკოლოზის ტაძრის ეზოში, 2017 წლის ივლისი

ულამაზის სირიის ძირძველ მესხეთში, ახალციხის მუნიციპალიტეტში მთაზე შეფენილი, მყუდრო სოფელია. ცხოვრობენ ალალი, წელგამართული, სტუმართმოყვარე, გამრჯე ადამიანები – გელაშვილები, მაღლაკელიძეები, ლომიძეები, მანჩხაშვილები, ღონღაძეები, დალალიუზვილები. ცხოვრობენ შეხატკბილგულად, ტრადიციების დაცვითა და ქართული ადათ-წესებით. საუკუნის წინ მომხდურთა შემოსევებისა და შემდგომ დამპყრობთა სისასტიკით შეწუხებული ეს მშრომელი ხალხი მშობლიური კუთხიდან აყრილა და მაღალმთიან იმერეთს შეხიზნა, იქაც ულამაზის სოფელი გაუშენებიათ. თავიანთი სოფლის სახელიც – სვირის, დაუნათლებიათ და აქ დაშვიდრებულ-გამრავლებულან. ასეთი ლამაზი ისტორია-ლეგენდით იწონებს თავს მესხური სვირისი და ზემოიმერული სვირისი.

ჩვენი რესპონდენტი, ვისზეც უნდა მოგიხროთ, ერთი ალალი, პატიოსანი, მშრომელი და ფურცარავით მოფუსფუსე კაცია, რომელიც მკვიდრად იცავს თავისი კუთხისა და გვარის ტრადიციებს. უზანბი დალალიუზვილის წინაპრებიც მესხეთიდან წამოსულან და ზემო იმერეთის, ლეგენდარულ, უშვიათეს სოფელ ნუნისს შეხიზნა. სწორედ აქ დაიბადა უზანბი დალალიუზვილიც ამ 85 წლის წინათ, სოფელში გამოჩენილი, ჭკუის საკითხავი და ვაჟკაცი მეურნე კაცის ნესტორ დალალიუზვილისა და ალექსანდრა გუნცაძის ოჯახში. მრავალშვილიანი ოჯახის პირველი ვაჟი გახლდათ, რომანტიკული ხასიათის, ხელოვნებაზე შეყვარებული, ბავშვობიდანვე შრომას შეჭიდებული. ხუთი წლისა ყოფილა, როდესაც (მეორე მსოფლიო ომი ჯერაც არ იყო დამთავრებული) ნუნისის მოსახლეობა მესხეთის სვირისი ჩასახლებულა. ახალი გარემო, ისტორიული ფესვები, მიწის ყიფილი თუ გააჩენებდა კაცს უცხო გარემოში და ნესტორ დალალიუზვილის ოჯახსაც ახალი ცხოვრება დაიწყო. „ომიდან მძიმე ტრილოზის გამო დემობილიზებული მამა სოფლის მეურნეობის მოწინავე კაცი გახდა, მრავალწლიანი მუშაობდა, დღემდე ასწრებდა, რომ ცხრაშვილიანი ოჯახისთვის გაჭირვება არ ეგრძობინებინა, არადა, დრო მართლაც მძიმე იყო“, – იხსენებს ბატონი უზანბი.

მეექვსე კლასში იყო, დედა რომ გარდაცვალა. პატარა და-ძმების მოვლაში მამას გვერდში ედგა. მართხელა ნესტორი მეორედ დაქორწინდა ლუნია (დუნიაშა) კურთხიძეზე, ამ უკეთილშობილესმა ქალბატონმა მართლაც საოცარი დედობა გაუწია დაობლებულ ბავშვებს და უერთგულესი მეუღლე გახდა მრავალშვილიანი ოჯახის მამისთვის. „მეორედ დედაც მყავდაო, დუნიაშა“, – სიტოთი იხსენებს უზანბი დალალიუზვილი.

უკვე მეშვიდე წელია, სოფელ სვირისის მოსახლეობას წმინდა ნიკოლოზის სახელობის ტაძრის ზარის ხმა აღვიძებს. მორწმუნე სვირელები ღმერთს სამადლოებელს წირავენ მშვიდობისა და სამშობლოს კეთილდღეობისთვის. ლოცავენ უზანბი დალალიუზვილს, ამ ტაძრის ამშენებელს, ქტიტორს, რომელმაც საკუთარი სახსრებით ააგო ეს მშვენიერი ტაძარი მშობლიური სოფლისთვის.

გვეტონდა ბედნიერება, ტაძრის კურთხევის დღეს ჩავსულიყავით სოფელ სვირისში. ტაძარი მეოფე თეოდორემ ააურთხა. უამრავი ხალხი მოგროვდა ამ დღეს სოფელში. არამხოლოდ ადგილობრივები, რომლებსაც სალოცავად ათეულ კილომეტრზე უხდებოდა წასვლა, არამედ დედაქალაქიდან ჩასული ადამიანები, რომლებიც ბატონი უზანბის სახლობლო გახლდათ და მართლაც გულშემბატკვრობდნენ მას ამ მამულიშვილურ საქმეში. მამა ნიკოლოზ ამრამიშვილი პირველი დღიდან მოყოლებული დღემდე ემსახურება ტაძარს, წირავს მრევლს...

„[უზანბი] ყველა იწყობს შევიკრებინით“, – სიამაყით ამბობს ბატონი უზანბი. ეამაყება თავისი პროფესია, მიუხედავად იმისა, რომ ყველას ახსოვს მისი გატაცება ხელოვნებით. ხალისიანი, მუსიკალური და არტისტიკული ნიჭით დაჯილდოებული ახალგაზრდა მართლაც სული და გული იყო ყველა თავშეკრებისა.

არცერთი ონცერტი, შემოქმედებითი საღამო, სახალხო დღესასწაული და ღონისძიება არ ჩატარდებოდა მესხეთში, რომ უზანბი დალალიუზვილს არ მიეღო მონაწილეობა და თავისი ცეკვით არ მოეხსნა მხახველი. გასული საუკუნის სამოციან წლებში მესხეთის ქალაქებსა თუ სოფლებში, სადაც კი ქართული ქორეოგრაფია ვითარდებოდა, უდიდესი წვლილი მიუძღოდა უზანბი დალალიუზვილს. მისი ნიჭიერების დამადასტურებელი ისიცაა, რომ წლების განმავლობაში ლეგენდარული „სუხიშვილების ანსამბლის“ წევრიც იყო. დღესაც იხსენებენ მის მიერ მართლაც ვირტუოზულად შესრულებულ ცეკვას – სოლოს დოლის თანხლებით. გახლდათ სხვადასხვა ფესტივალის ლაურეატი. სტუდენტობის დროსაც დიდ ადგილს უთმობდა ცეკვას, ცნობილი ქორეოგრაფის გივი ანთიდის ღირსეული შეგირდის სახელით უნდა ითქვას, რომ მრავალი ოლიმპიადისა თუ მხატვრული დათვალეობა-კონკურსების გამარჯვებულს არასოდეს შეურცხვებია თავისი მასწავლებლები. იწყობს პროფესიამ მაინც იძალა და უზანბი დალალიუზვილმა მართლაც აქაც ისახელა თავი. წლების განმავლობაში მუშაობდა მეტალოკომპინატში, ტყავ-მონარაგების სისტემაში და ყველგან, თავისი პროფესიონალიზმითა

და თავმდაბლობით, საქმისადმი უდიდესი პასუხისმგებლობითა და სიყვარულით გამოჩენილი სახელი დატოვა. ახლა ასაკში შესული მცირე ბიზნესს ეწევა.

უზანბი დიდი სიყვარულით შექმნა და დღემდე გასაცანი ერთგულებითა და ურთიერთპატივისცემით მოდიან ბატონი უზანბი და მისი რჩეული, ქალბატონი ნანული გვინიშვილი, ისიც პროფესიით ინჟინერია. სამშობლოს ორი უპატიოსნესი და სამაგალითო შვილი აღზარდეს. ვაჟი პაატა დალალიუზვილი წარმატებული მშენებელ-ინჟინერია. სარეულამო კომპანიის ხელმძღვანელობს. პროფესიით ინჟინერია ქალიშვილი მაკაც, რომელმაც შემდგომ სამედიცინო ინსტიტუტის დაამთავრა, მაგრამ ამჟამად ვაჟკაცის აღზრდითა დაკავებული. ერთი ვაჟკაცის მამაა პაატაც. ასე რომ, უზანბი დალალიუზვილის ოჯახში ბავშვს რჩეულები – ნიკოლოზ და ანდრია დალალიუზვილები აგრძელებენ იმ ტრადიციას, რომელსაც კაცთმოყვარეობა და სიყვარული, საქმის ერთგულება და ოჯახის სიძლიერე შექცია.

„ბავშვები თვედორე დალალიუზვილი თოთხმეტი შვილის მამა იყო. შვიდი ვაჟკაცი და შვიდი ქალიშვილი გაუზარდა სამშობლოს. მამაჩემი, ნესტორ დალალიუზვილი შვიდი ვაჟისა და ორი ქალიშვილის აღზრდელი გახლდათ. 85 წლის ვარდაიცვალა და მარადიულ საუფლოში 9 შვილი, 26 შვილიშვილი და 16 შვილიშვილი აცილებდა. მე ცოტა მოვიკოტლე ამ საქმეში“, – მზძანებს ბატონი უზანბი. მაგრამ ისიც დიდი გმირობაა, უმცროსი დედამიშვილები რომ აღზარდო, ყველას დაეხმარო განათლების მიღებაში, გვერდით დაუდგე და დღემდე ერთგულად უპატრონო. ცხოვრობენ და მოღვაწეობენ უზანბი დალალიუზვილის და-ძმები თბილისში, რუსთავეში, გორში, სვირისში. ამრავლებენ გვარს, არ არცხვენენ სისხლს და ერთგულებენ ტრადიციებს, იღვწიან სამშობლოსა და ოჯახის კეთილდღეობისთვის. ამაზე მეტი საამაყო რა უნდა ჰქონდეს კაცს.

წლეულს 85 წელი შეუსრულდა. ყველა ხარობდა გვარის უფროსის მხნეობითა და ახალგაზრდული ენერჯით. უამრავი სტუმარი ულოცავდა იუმბლეს ბატონ უზანბის, ჩვენი საზოგადოების თვალსაჩინო და გამოჩენილი ადამიანები, რომლებსაც ახსოვთ მისი სიკეთე, თანადგომა, ქველმოქმედება, თავმდაბლობა, პატიოსნება და ერთგულება.

ასეთი კაცია უზანბი დალალიუზვილი, ღირსეული მონაღვთისა, რომელიც ღმერთთან პირნათლად წარდგება.

ყოველდღე რეკავს ტაძრის ზარი ნიშნად და შეგონებდა იმისა, თუ როგორ უნდა იცხოვროს კაცმა, თავსაც არგოს და სოფელსაც. ასეთი ადამიანებით ძლიერდება საქართველო.

მართლაც არაფერი ყოფილა 85 წელი. დღესაც ფურცარავით შრომობს, პატარა ბიზნესს ეწევა, უთინია გარბის სამსახურში და გვიან ბრუნდება საკუთარ ნავსაყუდელში, თბილ და ლამაზ ოჯახში... უშრომლად ერთი წუთიც არ ყოფილა და ახლა რა გააჩენებს. ხშირად ეახლება მშობლიურ სვირისს, მოილოცავს თავის მიერ აგებულ ტაძარში. საქართველოსა და ოჯახს, ახლობლებსა და ყველა ქართველს შეავედრებს ღმერთს და ამაღლებული განწყობით, სულიერად განწმენილი უბრუნდება დედაქალაქს. საქმეს რა გამოლოცეს...

ღმერთო, უმრავლეს სამშობლოს ამგვარი თავდადებული, აღმატებული, მშრომელი და ერთგული ხალხი.

მამუკა ვაშაძიძე

სხოვრების უარტბულსი მეგზური ქალბატონი ნანული

თავს ყოველთვის მხნად ბრძნობს დედამიშვილების ბარამოცხაში

შვილებთან ერთად

დრაკონის წლის 606

მოგა-ახალ წელს მილოცავთ, ძვირფასო სპორტის გულშემატკივრებო და ოლიმპიური სეზონის მღერმლთან, მოდით, კიდევ ერთხელ გადავავლოთ თვალი უკვე ისტორიად ქცეული 2023-ის მთავარ მოვლენებს.

ვინაიდან ზემოთ უკვე ვახსენეთ პარიზის თამაშები, უპრიანი უპირველესად მის საფარად ტრიუმფატორებს შევავლით ორიოდ სიტყვა, მით უმეტეს, მათ შარშანაც არაერთხელ გვასახელებს.

განსაკუთრებით გვამაყვება ყველა სინჯის უმაღლესი ჯილდოს მფლობელის ნინო სალუქვაძის უნიკალური მიღწევა, რომელიც ტყვიას ტყვიანობაში ძველებურად აჯენს და საფრანგეთის დედაქალაქში მეთაურობდა დაიწყო სამშობლოს ღირსებას. ისიც სათქმელია, რომ 92 წლის ამავდარი ოსტატის - ვახტანგ სალუქვაძის საფიცრობა შევირდამა შეიღმა ლიცენზია უკანასკნელ ცდაზე მოიპოვა, რაც გვაფიქრებინებს, რომ ნერვები ისევ რკინისა აქვს.

შენებრივია, ცალკე იმსახურებს დიტირამებს საუკუნის ათლეტი ლაშა ტალახაძე, რომელიც შესაბამისი სტამბილურობით წაიჭა შტანგის მესაიდუმლოდ და ტიტულს ტიტულზე იხვეჭს. ორჯიდის ჯამში ფანტასტიკური 500 კილო და ოთხწლელის მთავარი ასპარეზობის ზედიზედ მესამე ოქრო - ასეთია სწორუპოვარი საჩხერელი გოლიათის უახლოესი ორიენტირი და დარწმუნებულნი ვართ, ზაფხულში იგი მილოცვებს კვლავაც ვერ აუვა.

შეჭაუდებულ ფალავანთა საბუღარში, ტრადიციისამებრ, გრძელდება ორთაბრძოლების ჯვაროსან დი-

პარპანდელი მონაბრით - პარიზისკენ!

დოსტატა დომინაცია, ტონს კი ტატამის ვარსკვლავები იძლევიან. დასტურად ლუკა მასურაძე და ილია სულამანიძე გამოდგებიან, რომლებიც თავიანთ წონებში დამაჯერებლად ლიდერობენ საერთაშორისო კლასიფიკაციაში, თუმცა არც დანარჩენები უჩივიან ამბიციების დეფიციტს.

სასიხარულოა, რომ მესამე შანსი ნაცის ვატეხით და-ავგირგვინა აჭარელმა „კლასიკოსმა“ ლერი აბულაძემ და პლანეტას ზემოდან გადმოხედა, ამიტომ ვიმედოვნებთ, რომ იგი პიერ დე კუმბერტენის ქალაქშიც წარმატებით გაართმევს თავს ფავორიტის სტატუსს ისევე, როგორც „თავისუფალთა“ გუნდის კაპიტანი გენო პეტრიაშვილი, ვისაც რევანში აქვს ასაღები წინა ოლიმპიადის ფინალში დრამატული წაგებისთვის.

მიმავალი წლის გმირებზე საუბრისას ნურც მოკრივე ლაშა გურულა და ფიგურულ სრიალში პირველ ჩვენებურ ევროპის ჩემპიონს ანასტასია გუმბოვას დავივიწყებთ, რომლებიც პარტნიორთა პროგრესის სახეს წარმოადგენენ, ახლა კი სპორტის სათამაშო სახეობებსაც მივავით დამსახურებული პატივი.

თუ მორაგბეთა, წყალბურთეთა და კალათბურთეთაგან, რომლებმაც ღირსეულად დააჭაბნივეს აზიური მუნდიალი და ოლიმპიურ საგზურსაც შეუტყვევეს, განვიხილოთ ფორუმებზე სისტემატური თამაშებით, პერსპექტივის თვალსაზრისით, გამორჩეულად საყურადღებო გახლავთ ახალი სეზონის სტარტზევე ხელბურთელთა ევროპულ დებიუტი გერმანიაში და რამაზ სვანაძის გაწინათინი, ახალგაზრდა ფეხბურთელთა სენსაციური წარმატება შინაურ კონტინენტურ პირველობაზე, ეროვნული ნაკრები კი, გვწამს, რამდენიმე თვეში მაინც მოიყვანს დაუვიწყარ გაზაფხულს და ზაფხულში გერმანიის სტადიონებზე ფინალურ რაუნდშიც იჭიკჭიკებს.

სამწიხაროდ, როგორც ყოველთვის, შარშან არც ევლისტიკილი გვაკლდა - მაგალითად, ჯერაც ვერ მოგვინებია ფუტსალის ნაკრებისთვის ჯიბიდან ამოდებული ისტორიული მსოფლიო ჩემპიონატის საგზური, მაგრამ... ხომ იცით, მოგება და წაგება ძმები არიან. მრავალჯამიერ, ძვირფასებო!

სელსურთი

ვიწყებთ ნიღერლანდებით

10-28 იანვარს გერმანიის 6 ქალაქი (დრუსდორფი, კიოლინი, ბერლინი, შამბურგი, მანჰეიმი, მიუნხენი) ხელბურთელ ვაჟთა ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპს უმასპინძლებს. გახსნის მატჩი დრუსდორფში, ფინალი კი კიოლინი ჩატარდება.

ჩემპიონატზე 24 გუნდი თავიანთ 6 ჯგუფში მოსინჯავს ძალებს. საქართველოს ეროვნული ნაკრები E ჯგუფში შევდეთს, ნიდერლანდებსა და მოსნია-ჰერცეგოვინას დაუპირისპირდება. ორთაბრძოლები მანჰეიმში გაიმართება.

11 იანვარი. 18:00. ნიდერლანდები - საქართველო.

13 იანვარი. 20:30. საქართველო - შვედეთი.

15 იანვარი. 18:00 მოსნია ჰერცეგოვინა - საქართველო.

თბილისის სასტუმრო Holiday Inn-ში საქართველოს ხელბურთელ ვაჟთა ეროვნული ნაკრების შემადგენლობისა და ახალი სათამაშო ფორმების წარდგენა გაიმართა. მეორე დღესვე ჩვენი გუნდი რუმინეთში გაემგზავრა ოთხთა ტურნირში სათამაშოდ. 28 დეკემბერს ჩვენები სლოვაკეთს დაუპირისპირდებიან, ხოლო წარმატების შემ-

თხვევაში 29 დეკემბერს რუმინეთსა და საბერძნეთს შორის გამარჯვებულთან გაარკვევენ ურთიერთობას.

„ფინალური ეტაპისთვის მოსამზადებლად ოქტომბერში გვექონდა სანაკრებო დღეები, - გვითხრა საქართველოს ხელბურთის ფედერაციის პრეზიდენტმა მახსან მამიყანამ. - ჩვენი გუნდი მაშინ რუმინეთში იყო და იქ ორი შეხვედრა მოიგო. ქართველი ხელბურთელები ახლაც რუმინეთში არიან და „კარპატის თასზე“ ისპარეზებენ. ნახაბლწლებს - 3-6 იანვარს სლოვენიაში გვექნება ორი საწვრთნელი შეხვედრა ქუვეტისა და საუდის არაბეთის ნაკრებ გუნდებთან, ცხრა იანვარს გერმანიაში ჩავალთ და 11 იანვარს მანჰეიმში პირველ ორთაბრძოლას ნიდერლანდებთან გავმართავთ. მართალია, ტრავმის გამო ნიკოლოზ კალანდაძე გამოგვაკლდა, მაგრამ გუნდში ამადღებელი განწყობა და მიტეხილი მზად არიან, თავდადებით იმრძობონ. დარწმუნებული ვარ, ღირსეულად ითამაშებენ ევროპის ჩემპიონატზე და ყველაფერს გააკეთებენ ქომაგების გასახარებლად.“

ლემსო ცინცაძე

გატუტვა სტოპ

ღირსეული დასასრული

თბილისის, გორისა და რუსთავის 40-მდე წარმომადგენელი მონაწილეობდა უმცროსი ასაკის მატჩებზე მხტომელთა დია პირველობაში, რომელიც სპორტის ამ სახეობაში სეზონის ბოლო ტურნირი იყო. შეჯიბრებაში, უმთავრესად, მწვრთნელების - რომა მინიკაშვილის, ირმა სოლოღაშვილის, ირა მინთაშვილის, შიპ მარმარაშვილისა და როსტომ პალოშვილის აღსაზრდელები ეპაქრებოდნენ ერთმანეთს მედლებითვის.

პარიზის ოლიმპიადის მონაწილე 16 საუკეთესოში მოხვედრის შანსი აქვს საქართველოს ნაკრების ოთხ წევრს: ლუბა გოლოვინა ამჟამად რეიტინგით მეთორმეტეა, მარიამ რაგიბოვა - მე-17, ანანო აფაქიძე - 24 და თონა ჯანჯღავა - 30-ე ადგილზეა. როგორც საქართველოს ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ზურ სულაშვილმა გვითხრა, ჩვენს სპორტსმენებს პარიზის თამაშებზე მოსახვედრად მსოფლიოს თასის ორი გათამაშება დარჩათ: პირველი გაისად 20-25 თებერვალს, მეორე კი მარტის მიწურულს გაიმართება. ვფიქრობთ, ჩვენი გოგონები ოლიმპიადის საგზურის მოპოვებით გავჯახანებენ.

ქვარცხლბაქი

I თანრიგი. გოგონები. 1. ანანო ქარსაულიძე (60.000), 2. მარიამ ქარსაულიძე (59.950), 3. მარიამ ბერია (54.510); გიჭები. 1. უტა პოჩიკაშვილი (54.160), 2. გიგა შარშიაშვილი (48.030).

II თანრიგი. გოგონები. 1. ალიცია ზაქარაშვილი (55.950), 2. ანამარია ზურაბიშვილი (52.330), 3. ლილე ფრუიძე (51.490); გიჭები. 1. გიორგი კოლიაშვილი (53.370), 2. გამრიელ ფანგილიძე (50.940).

III თანრიგი. გოგონები. 1. ცირა ლაფაჩი (35.500), 2. ანა ბეთლემიძე (35.400), 3. ელენე მურადაშვილი (33.500); გიჭები. 1. დავით ჩიხვაძე (60.440), 2. მარკუს შრამი (58.840), 3. ირაკლი გოგოლი (54.450).

მუნდური. გოგონები. 1. კლუბი „ჯორჯია“ (174.460), 2. გორი (126.850), 3. კლუბი „მჭვერი“ (48.000); გიჭები. 1. ტანვარჯიშის განვითარების ცენტრი (60.440), 2. რუსთავი (58.840), 3. „ჯორჯია“ (53.370).

მარიამ ებაძე, შავი ზღვის უნივერსიტეტის სტუდენტი

საქონის ფინიშა

რუმინეთის ქალაქ კლუშში მსოფლიოს გაერთიანებული კარატეს ფედერაციის (WUKF) ორგანიზებით გაიმართა XIV ევროპის ჩემპიონატი, რომელშიც 30-მდე ქვეყნის 1500-მდე სპორტსმენს შორის საქართველოს შოტოკან კარატეს კონფედერაციის გუნდის მონაწილეობდა.

ქართველმა კარატისტებმა კარპატულ ფორუმზე წარმატებით იასპარეზეს და საერთო ჯამში 3 მედალი მოიპოვეს: ჭაბუკა მახარაძე ვერცხლის მედალი აიღო უფროსებს შორის ინდივიდუალური კუმიტის ასოლუტურ კატეგორიაში და ასევე ბრინჯაოს მედალი ინდივიდუალურ კატეგორიაში. ამ გამარჯვებებით მან ევროპის ჩემპიონის ტიტული თავის სპორტულ კარიერაში უკვე მეშვიდედ მოიპოვა. წარმატებით იასპარეზა 11 წლის ანდრია საათაშვილმა, მრავალი საერთაშორისო ტურნირის გამარჯვებულმა სპორტსმენმა ამჯერად ინდივიდუალურ კუმიტეში III ადგილი და ბრინჯაოს მედალი დაისაკუთრა, ამ შედეგით კი ის უკვე მეორედ გახდა ევროპის პრიზიორი.

ჭაბუკა მახარაძე არის მსოფლიოს ოთხგზის და ევროპის მრავალგზის ჩემპიონი, ასევე მრავალი საერთა-

ღირსეულად დახურეს

შორისო ტურნირის გამარჯვებული და წარმატებული ინსტრუქტორი. შავი ქაშის V დანის მფლობელი საქართველოს შოტოკან კარატეს კონფედერაციის უფროსი ინსტრუქტორია. საერთაშორისო ტურნირებზე ის 2000 წლიდან რეგულარულად წარმატებით ასპარეზობს და მოპოვებული აქვს ყველა სინჯის 100-ზე მეტი მედალი.

ჭაბუკა მახარაძე, შოტოკან კარატე დოს მსოფლიოს ოთხგზის ჩემპიონი:

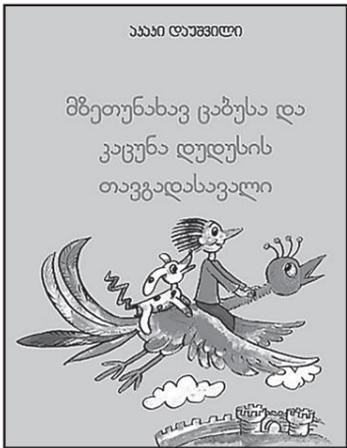

- ევროპის ჩემპიონატი რუმინეთში მსოფლიოს გაერთიანებული კარატეს ფედერაციის (WUKF) ორგანიზებით გაიმართა სპორტკომპლექს ანენაზე. გარდა იმისა, რომ ძალიან დიდი ტურნირი იყო, გამორჩეულად დიდი კონკურენციაც და მაღალ დონეზე იყო ორგანიზებული. ფორუმს ესწრებოდნენ WUKF-ის პრეზიდენტი ლივიუ კრისანი/Liviu Krisan (რუმინეთი) და გენერალური მდივანი რობერტო პერი/Roberto Perri(მელგია). 2009 წლიდან მე ვარ WUKF-ის ოფიციალური წარმომადგენელი საქართველოში, შესაბამისად, ამ ფედერაციის ორგანიზებულ საკონტინენტაშორისო შეჯიბრებებზე, სემინარებზე, საერთაშორისო ტურნირებსა და ჩემპიონატებზე მუდმივად ვმონაწილეობ, სადაც ადგილი მაქვს ყველა სინჯის უამრავი მედალი.

ევროპის ჩემპიონობა პირადად მომილოცეს WUKF-ის პრეზიდენტმა ლივიუ კრისანმა/Liviu Krisan და გენერალურმა მდივანმა რობერტო პერიმ/Roberto Perri. დავეს, რომ რუმინეთში, კლუშში ევროპის ჩემპიონატზე წელსაც ძალიან კარგად იასპარეზა ჩემმა მოსწავლემ, 11 წლის ანდრია საათაშვილმა.

თურმე რა არ ხდება საზღაპროში

გამომცემლობა „მერიდიანმა“ საქართველოს კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს დაფინანსებით წიგნად გამოსცა აპაპი დაუშვილის ზღაპარი „მზეთუნახავ ცაბუსა და კაცუნა დედუსის თავგადასავალი“. წიგნმა 2023 წელს გაიმარჯვა საქართველოს კულტურის სამინისტროსა და სსიპ „შემოქმედებითი საქართველოს“ კონკურსში „საზღაპრო ლიტერატურის მხარდაჭერა (თარგმნა, შექმნა)“

„მზეთუნახავი ცაბუსა და კაცუნა დედუსის თავგადასავალი“ ასახული ამბები ბავშვებს დააფიქრებენ სიკეთესა და ბოროტებაზე, სულიერ და მორალურ ღირებულებებზე. ნაწარმოების ერთ-ერთი მთავარი ღირსება ორიგინალური სიუჟეტი და საინტერესო პერსონაჟთა სიმრავლეა. მზეთუნახავი ცაბუ შეაჩვენებს და დაამეგობრებს მტრად ქცეულ – ლამაზთა ციხე-ქალაქის (სადაც მხოლოდ ლამაზებს უშვებენ) და უცნაურთა ციხე-ქალაქის მცხოვრებლებს.

ნაწარმოები მარტივი, ბავშვებისათვის იოლად აღსაქმელი ფაბულის მქონეა, სადაც ადამიანებს, ცხოველებსა და გამოგონილ არსებებს

შეუძლებელი – ფურცლის მტრედმა, მებობელი გოგონას ფანჯარაში რომ შეფრინდა, ერთმანეთს მიჭის და გოგონას დახატული, სასაცილო კაცუნა, ძალი ბინგო და ვარდისფერკაბიანი მზეთუნახავი შეახვედრა.

ზღაპარი რის ზღაპარია, თუ მისი გმირები ფურცელზე უმოძრაო ნახატებად დარჩებოდნენ – კეთილი ჯადოქრის წყალობით, ქალაქს რომ გადაუფრინა, გაცოცხლდნენ, დამეგობრდნენ და აქედან დაიწყეს საინტერესო თავგადასავალი, რაც შემდგომში გადახდათ...

ამ ყველაფერს, ნორჩი მკითხველი ცნობილი საზღაპრო მწერლის აკაკი დაუშვილის ნაწარმოებში „მზეთუნახავ ცაბუსა და კაცუნა დედუსის თავგადასავალი“ – გაეცნობა.

ზღაპარში, როგორც წესი, რა თქმა უნდა საბოლოოდ სიკეთე, ერთმანეთის თანადგომა, სილამაზე იმარჯვებს და მწერალი, ამ მარადიულ ღირებულებათა დასაცავად მოუწოდებს თავის ერთგულ მკითხველებს.

წიგნის ილუსტრაციების ავტორია ცნობილი მხატვარი **მალხაზ კუხაშვილი**.

გამომცემლობა „ოლე“ 2023 წლის მეექვსე ნომერი.

ჟურნალი იხსნება აკაკი დაუშვილის **საზღაპრო სიტყვი** (პრემია „საგურამო“).

„მხატვრული ლიტერატურის“ რუბრიკით ქვეყნდება **ფარნა რანას** კატრენების ახალი ციკლი, **თინათინ თელაველის**, **პოეტ პოეტიკის**, **ნათელა ქურციკის**, **ნუნუ ძამუკაშვილის**, **თამარ კოლედიშვილის**, **ანა მანოშვილის**, **ნათელა ქურციკის**, **თეა ყავრელიშვილის**, **ნოდარ იაგორაშვილის**, **აკაკი ბიძინაშვილის**, **დარეჯან ჭანკოტაძის**, **კახაშვილ პავლიაშვილის**, **გიული ჩიხიაშვილის** ლექსები; **ლანა მანველის** რომანის „სად არის მდინიერება“ გაგრძელება, **ნინო ძამუკაშვილის**, **ივეტა პავლიაშვილის**, **ზაინა მინდელის** მოთხრობები.

რუბრიკაში „ბავშვებისთვის საკითხავი“ გაეცნობით **აკაკი დაუშვილის** საზღაპრო მოთხრობას

„ოლე“ №6

„მცივანა თოვლის ბაბუა“.
„თარგმანის“ რუბრიკაში წაკითხავთ **ფაზილ ისკანდერის** მოთხრობას „უმაღური დამნაშავე“.

კე“. თარგმნა **გიზო ზარნაძემ**. რუბრიკაში „მწერლის წერილი მოსწავლეებს“ ქვეყნდება **მაია გვიჩიას** „ცხოვრება ერთხელ გველევით და ის ტყუილად არ უნდა გაფლანგოთ“.

„კრიტიკა-პუბლიცისტიკის“ რუბრიკაში წაკითხავთ **ნინო დარბაისელის** „**ბიოგრაფია** ანუ მანძილი პოეტის დამადგიდან – პოეტად ქცევამდე“.

რუბრიკაში „მწერალთა ახალი თაობა“ ქვეყნდება **ნუნუ ძამუკაშვილის** ინფორმაცია.

გარეუკანის პირველ გვერდზე გამოტანილი შთაბეჭდილებას შეგიქმნით **ვანო გოციანიძის** ნახატი.

შეგახსენებთ, რომ ჟურნალი „ოლე“ გამოიცემა თელავის მუნიციპალიტეტის მერიის (მერი ბატონი **ლევან ანდრიაშვილი**) და თელავის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს (თავმჯდომარე ბატონი **თენგიზ მთვარელიშვილი**) მხარდაჭერით.

რა იწინასწარმეტყველა პანგამ 2024 წლისთვის?!

გამომქვეყნდა პანგამის შვიდი წინასწარმეტყველება 2024 წლისთვის.

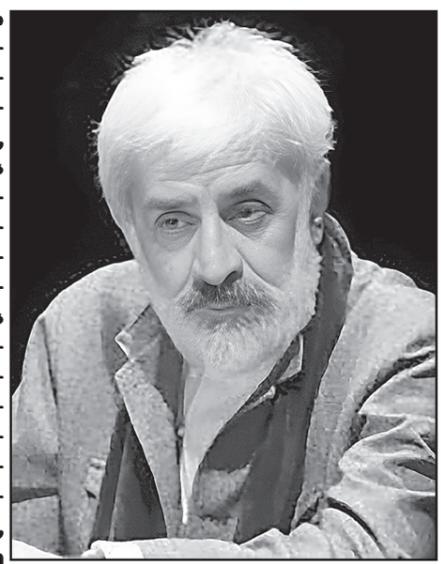
- 1) პანგამის სიკვდილის მსვლელობა**
პანგამ იწინასწარმეტყველებს, რომ 2024 წელს რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინის მკვლელობას შეეცდებიანო;
- 2) ბაროკოსტული და ბიოლოგიური თავდასხმები**
მან გაგვანათხილა ევროპაში ტერორისტული თავდასხმების გაზრდის შესახებ და ასევე იწინასწარმეტყველებს, რომ „დიდი ქვეყანა“ 2024 წელს ჩაატარებს ბიოლოგიური იარაღის ტესტებს ან თავდასხმებს.
- 3) მასშტაბური ეკონომიკური კრიზისი**
მომავალ წელს მოსალოდნელია გლობალური ეკონომიკური კრიზისი, სადაც ვალის დონის მატება და გეოპოლიტიკური დაძაბულობის ესკალაცია მთავარი ფაქტორებია.
- 4) ბუნებრივი კატასტროფები**
მისი პროგნოზით, მომავალ წელს მოხდება ამინდის მნიშვნელოვანი ცვლილება და ბუნებრივი კატასტროფები.

- 5) კიბარშაბაჯის რაოდენობის ზრდა**
მარდაცვლილი ნათელაშვილის თქმით, კიბერ-შეტევების რიცხვი გაიზრდება. მოწინავე პაქეტი თავს დაესხმებიან კრიტიკულ ინფრასტრუქტურას, როგორცაა ელექტროქსელები და წყლის გამწმენდი ნაგებობები, რაც საფრთხეს უქმნის ეროვნულ უსაფრთხოებას.
- 6) საპედიონო მიღწევა**
პანგამს თქმით, 2024 წელს გამოჩნდება უკურნებელი დაავადებების, მათ შორის ალკჰაიმერის დაავადებისა და კიბოს მკურნალობის ახალი საშუალებები.
- 7) ბუნებრივი კატასტროფები**
მან ასევე იწინასწარმეტყველებს, რომ იქნება მნიშვნელოვანი გარდგევა კვანტურ მეცნიერებაში.

არღვიწყა

72 წლის ასაკში გარდაიცვალა გამოჩენილი მამულიშვილი, მწერალი, პუბლიცისტი, საქართველოს მწერალთა კავშირის თანათავმჯდომარე, დამსახურებული ჟურნალისტი, თბილისის საპატიო მოქალაქე, ილია-ჭავჭავაძის, ვაჟა ფშაველას, ივანე მაჩაბლის და გალაკტიონ ტაბიძის პრემიების ლაურეატი, საქართველოზე უზომოდ შეყვარებული კაცი, ღირსეული დამცველი ქართული ტრადიციებისა და სინამდისა, უშესანიშნავესი პოეტი და თვალადური სიტყვის ოსტატი

თემურ ჩალაბაშვილი

გულწრფელად ვუსამძიმრებთ თემურ ჩალაბაშვილის ოჯახის წევრებს, მეგობრებს, კოლეგებსა და სრულიად საქართველოს.

გამოიწერეთ, იეიდეთ, იკითხეთ 105 წლის „საქართველოს რესპუბლიკა“

ხელმოწერისთვის მიმართეთ:

შპს „ელვა ჯი“
595 382 626; 2 38 26 73;
2 38 26 74
577 308 847

შპს „კლანეთა ფორტი“
579 79 99 08; 599 94 73 11

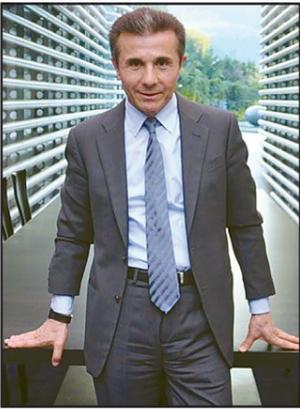
წერილები გამოგვიგზავნეთ ელექტრონულ ფოსტაზე:
SAKRESP@TOP.GE SAKRESP@MAIL.RU

დახმარების მსურველები დაგვიკავშირდით:

თბილისი, ა. წარბაქიძის პროსპექტი №116, „დიდუბი პლაზა“ – საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირისა და ბაზათ „საქ. რესპუბლიკის“ ოფისი.

ნებისმიერი რაოდენობის შემოწირულობის (დახმარების) თანხა შეგიძლიათ ჩარიცხოთ ანგარიშზე
GE090BG000000538329790

შპს „100 – ახალი საქართველოს რესპუბლიკა“, ბაზათ „საქ. რესპუბლიკის“ გამომცემელი.
ტელ: 599 36 00 35, 577 77 27 17

გიორგი იმანიძის ქონება 6,55 მილიარდ ლარს მიაღწია

2023 წლის 27 დეკემბრის მონაცემებით, ქართული ოცნების დამფუძნებლის, გიორგი იმანიძის ქონებამ რეკორდულ, 6,55 მილიარდ ლარს მიაღწია, - ინფორმაციას ამის შესახებ Bloomberg ავრცელებს.

ამავე წლის 13 ივლისის მონაცემებთან შედარებით, იმანიძის ქონება დაახლოებით 35 მილიონი ლარით გაიზარდა, აქედან გამომდინარე, მან მილიარდერთა ინდექსში 411-ე ადგილიდან 396-ე ადგილზე გადაინაცვლა.

როგორც Bloomberg წერს, გიორგი იმანიძის ქონების უდიდესი ნაწილი საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ შექმნილი პრივატიზებული აქტივების გაყიდვით მიიღო.

„იმანიძის ქონება შექმნა რამდენიმე მჭიდრო ბიზნესი 1990-იან და 2000-იანი წლების დასაწყისში, მათ შორის ბანკები Rossiysky Kredit და Impex, მარცვლეულის გადამამუშავებელი Stoylenskaya Niva და ლოტორ სტოლტოვის სააფთაქო ქსელი. მან ასევე ჩადო ინვესტიცია მსოფლიოს უძრავი ქონებისა და ქონების განვითარების პროექტებში. მან მოიპოვა 2,6 მილიარდი ლარით ამ აქტივების ნაწილის გაყიდვით 2003-2006 წლებში. დანარჩენი 1,5 მილიარდი კი მან 2012 წელს გაყიდა - საქართველოს საპარლამენტო არჩევნების წინ, რომლის შედეგადაც ის ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრი გახდა“, - წერს გამოცემა.

2024 წელს საქართველო მსოფლიო ტურიზმის ღირს უმასპინძლებს

ბაეროს მსოფლიო ტურიზმის ორგანიზაციის (UNWTO) გადაწყვეტილებით, 2024 წელს საქართველო უმასპინძლებს მსოფლიო ტურიზმის ღირს.

ტურიზმის ადმინისტრაციის ცნობით, 2024 წელს დაგეგმილი ღონისძიების მთავარ თემატიკას წარმოადგენს „ტურიზმი და მშვიდობა“. მსოფლიო ტურიზმის დღისადმი მიძღვნილ მასშტაბურ ღონისძიებებზე დასასწრებლად, რაც მოიცავს კულტურული ღონისძიებების და თემატიკური სადისკუსიო პანელების გამართვას და ასევე, ქვეყნის სხვადასხვა ტურისტული ადგილის მონახულებას, საქართველოს ეწვევიან UNWTO-ს გენერალური მდივანი, ორგანიზაციის წევრი ქვეყნების ტურიზმის მინისტრები და სხვა მაღალი რანგის სტუმრები. წარმოდგენილი ღონისძიების საქართველოში გამართვა მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ქვეყნის როგორც გამორჩეული ტურისტული დანიშნულების ადგილის პოპილარიზაციას მსოფლიოს მასშტაბით.

აფხაზეთში ბიჭვინთის აგარაკი რუსებს დაუთმეს

რუსეთის მიერ ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. პარლამენტმა გუშინ დაამტკიცა ბიჭვინთის აგარაკის რუსეთისთვის გადაცემის შესახებ შეთანხმება, - ამის შესახებ განცხადება ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. პარლამენტის სპიკერმა, ლაშა აშუმამ გააკეთა.

გადაწყვეტილებას ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. პარლამენტის 25 წევრმა დაუჭირა მხარი. ოკუპირებული აფხაზეთის ე.წ. ოპოზიცია და მოსახლეობის ნაწილი ამ გადაწყვეტილებას აპროტესტებენ და მის გაუქმებას ითხოვენ. ამ მოთხოვნით ე.წ. პარლამენტის შენობასთან მიუღი დამის განმავლობაში საპროტესტო აქცია იმართებოდა.

თავშესაფრიდან - საქართველო სსლავში

აშშ-ში, პენსილვანიის შტატის ადამსის ოლქის ცხოველთა თავშესაფარში შობამდე 2 კვირით ადრე ყველა თავისი ბინადრისთვის სახლების პოვნა შეძლო.

თავშესაფრის თანამშრომლებმა 598 ძაღლი და კატა დააბინავეს. ბოლოს ასეთი რამ თავშესაფარში 47 წლის წინ მოხდა.

„2 კვირის წინ ვოლიერები პრაქტიკულად სავსე გვექონდა. ახლა ძაღლები საერთოდ არ გვყავს. დაგვრჩა მხოლოდ ერთი მიუსაფარი კატა, რომელიც ჩვენთან სულ ცოტა ხნის წინ მოხვდა. მომავალ კვირას წამოვიყვანთ ცხოველებს პენსილვანიის სხვა თავშესაფრებიდან, იმ იმედით რომ მათ საქმიანობას შევემსუბუქებთ“, - ამბობენ თავშესაფარში. არსებული მონაცემებით, წლის განმავლობაში აშშ-ის თავშესაფარებში 6,3 მილიონი ცხოველი ხვდება.

ახალი სახლების პოვნა 4,1 მილიონისთვის ხერხდება, 920 ცხელი კი ევთანაზიის მსხვერპლი ხდება.

კოსმოსში „საშობაო ნაძვის ხე“ აინთო

აშშ-ის კოსმოსურმა სააგენტომ (NASA) კლასტრის NGC 2264 ვარსკვლავთა შეგუფების ფოტო გამოაქვეყნა, რომელიც საშობაო ნაძვის ხეს ჰგავს.

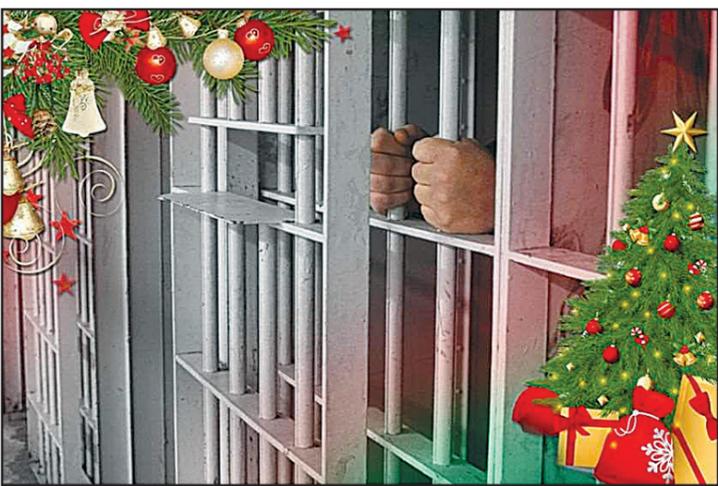
სპეციალისტებმა გამოსახულება ორი ტელესკოპის მონაცემების გამოყენებით შექმნეს - Chandra If Wisconsin-Indiana-Yale-NOAO (WIYN). მათ ასევე გამოსახულება 160 გრადუსით შეატრიალეს, რათა ნაძვის ხეს უფრო დამსგავსებოდა. ეს ნისლეული დედამიწიდან 2500 სინათლის წელიწადის მანძილზე მდებარეობს.

შოპის გატარება სინეში პრჩია

იტალიაში, კომუნა ფრონინონეს მცხოვრები, რომლებმაც მსუბუქი დანაშაულის გამო შინაპატიმრობა აქვს მისჯილი, გაიქცა, რადგან შოპის პატიმრობთან აღნიშვნა უნდოდა.

24 წლის მარინო მარტო ცხოვრობს. შინაპატიმრობის დროს მას მარტოობა მოჰმეზრდა, ამიტომ სახლი ისე დატოვა, რომ ამის შესახებ არც პოლიციას და არც თავის ადვოკატს არ შეატყობინა. კაცი ციხის შენობასთან მივიდა და ითხოვდა, რომ სასჯელის ბოლომდე პატიმრობაში აეყვანათ.

მაგრამ ციხის თანამშრომლებმა პოლიცია გამოიძახეს და მარინო ოფიცრებს გადასცეს, რომლებმაც კაცს საშუალება მისცეს თხოვნით მოსამართლისთვის მიემართა, უარის მიღების შემდეგ კი სახლში დააბრუნეს. უცნობია რამდენი დრო დარჩა მარინოს სასჯელის მოხდამდე. თუმცა, გაქცევის გამო მას დამატებითი სასჯელი ემუქრება.

უხსოვრი პაუზის ქარხი:
 აშშ ლოკარი - 2.6878; პერო - 2.9614;
 ბრიტანული ბირჟის სტრატეგია - 3.4183;
 100 რუბლი - 2.9290; თურქული ლირა - 0.0920;
 აზერბაიჯანული მანათი - 1.5797;
 1000 სომხური დრამი - 6.6344

აინდი 28 დეკემბრისთვის			
აღმოსავლეთი სპარტოპოლი:			
ბარი -	ღამი	0,	ღამი +12
მთიანი რაიონები -	ღამი	-2,	ღამი +4
დასავლეთი სპარტოპოლი:			
ბარი -	ღამი	+7,	ღამი +14
მთიანი რაიონები -	ღამი	+1,	ღამი +9
თბილისი:	ღამი	+6,	ღამი +12

დაგვიკავშირდით, მოგვწერეთ:
 ტელ: 599-36-00-35, 577-77-27-17
 ელ. ფოსტა: **sakresp@top.ge**
 და **sakresp@mail.ru**
 ვებ-გვერდი: **www.sakresp.ge**

საქართველოს რესპუბლიკა
SAKARTVELOS REPUBLIKA
 ა.ნარიტლის №116 (დიდუბა პლაცა)
 მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
 599 36-00-35
 მთავარი რედაქტორის
 მოადგილე
მამუკა მამუკაძე
 597-22-07-04
 ტექნიკური რედაქტორი
კახა ძორიძე
 ვებ-გვერდი
 ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი
გინა ბაბრიძე
გინა პლატონიშვილი
ოთარ ტურაბაძე
 სტილისტ-
 კორექტორები:
ნაირა კაკალია,
მანია იორაბაშვილი,
 ოპერატორი
შორენა გვილია
 რეკლამის მენეჯერი:
 577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
 ანგარიშის ნომერი
GE90BG000000538329790

გამომცემელი:
 შპს 100 - ახალი
 „საქართველოს რესპუბლიკა“
 გაზეთ „საქართველოს
 რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
 599 36-00-35
 იკავდება სტამბა
 „კოლორი“
 ე. პაღლაშვილის №3
კოლორი ჯგუფი
 uac(უაკ)070.4(479.22)
 ს-323
 2 009882 616932
ავტორთა საყურადღაო!
 რედაქციის მიერ
 შეუძვეთავი მასალა
 დანიშნულია
 ავტორთა ხარჯით.

გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა სპეციალურად, 4 იანვარს